

ФІЗИЧНА ОСОБА-ПІДПРИЄМЕЦЬ
ПАСТУШЕНКО МАРИНА ВІКТОРІВНА

Член Спілки архітекторів України
Член архітектурної палати

36004, м. Полтава вул. Володимира Івасюка, буд. 15, кв. 36;
тел.+380 (66) 429 50 54;+38 (097) 448 21 95

UA283052990000026005011207395
в ПАТ “Приватбанк”

е-mail: pastushenko2017@ukr.net
marpastushenko@gmail.com
foppastushenkom@gmail.com

06-2024П

Замовник: виконавчий комітет Гребінківської міської ради

**“Детальний план території земельної ділянки площею 6,7253 га,
кадастровий номер земельної ділянки 5320886000:00:006:0068,
за межами населених пунктів (біля с. Тарасівка)
Гребінківської міської територіальної громади
Лубенського району Полтавської області”**

Том 2

06-2024П

Звіт про стратегічну екологічну оцінку
(розділ “Охорона навколишнього природного середовища”)

ФОП

М.В.Пастушенко

ГАП
Архітектор

М.В.Пастушенко

Головний фахівець з охорони
навколишнього середовища

Н.М.Удод

Полтава – 2024

ЗМІСТ

Найменування	Примітка стор.
Вступ	3
1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування	4
2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	12
3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	19
4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	26
5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування	29
6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності – 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків	35
7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування	40
8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки)	43
9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	45
10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності)	50
11. Резюме нетехнічного характеру інформації розраховане на широку аудиторію. Висновок	50
Використана література	57

Вступ. Загальні положення.

Розділ “Охорона навколишнього природного середовища” зі Схемою охорони навколишнього природного середовища виконані у складі проекту “Детальний план території земельної ділянки площею 6,7253 га, кадастровий номер земельної ділянки 5320886000:00:006:0068, за межами населених пунктів (біля с. Тарасівка) Гребінківської міської територіальної громади Лубенського району Полтавської області”. Розділ “Охорона навколишнього природного середовища” є звітом про стратегічну екологічну оцінку, що відповідає вимогам частини 3 статті 11 Закону України “Про стратегічну екологічну оцінку” (“...звітом про стратегічну екологічну оцінку для проектів містобудівної документації є розділ “Охорона навколишнього природного середовища”, який має відповідати вимогам частини другої цієї статті”).

Проект містобудівної документації розроблений відповідно до договору на виконання проектно-планувальних робіт та завдання виконавчого комітету Гребінківської міської ради Полтавської області на підставі рішення Гребінківської міської ради 45 сесії 8 скликання від 09.07.2024 р. № 2738 “Про надання дозволу на розробку детального плану території земельної ділянки за межами населених пунктів (біля с.Тарасівка) Гребінківської міської територіальної громади Лубенського району Полтавської області”. Звіт про стратегічну екологічну оцінку, результати громадського обговорення та консультацій, проведених згідно із статтями 12 та 13 Закону України “Про стратегічну екологічну оцінку”, а також результати транскордонних консультацій (у разі необхідності), проведених відповідно до статті 14 Закону України “Про стратегічну екологічну оцінку”, враховуються в документі державного планування.

При розробці проекту була використана діюча містобудівна документація “Схема планування території Полтавської області”, виконана Українським державним науково-дослідним інститутом проектування міст “Діпромісто” (2012 р.), затверджена рішенням шістнадцятої сесії обласної ради шостого скликання від 23.05.2013 “Про затвердження Схеми планування території Полтавської області”.

У якості вихідних даних для розробки звіту використовувались:

- статистичні дані;
- дані листувань та консультацій з організаціями та установами щодо проведення СЕО.

У звіті проаналізовані: територіальні ресурси території планування; функціонально-планувальна організація території планування; вулична мережа та мережі інженерної інфраструктури; заходи з охорони навколишнього природного середовища тощо.

З метою дотримання вимог санітарного, екологічного та природоохоронного законодавства при урахуванні державних, громадських і приватних інтересів під час планування, забудови та іншого використання територій, в складі даної роботи опрацьовані планувальні обмеження, які вказані на “Схемі охорони навколишнього природного середовища”.

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення у міжнародній, національній і регіональній політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку. Поява цієї концепції пов'язана з необхідністю розв'язання екологічних проблем і врахування екологічних питань в процесах планування та прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку країн, регіонів і населених пунктів.

Містобудування — це насамперед діяльність із створення та підтримання гармонійного життєвого середовища. Така діяльність можлива лише завдяки прогнозуванню розвитку населених пунктів та їх окремих територій, врахуванню потреб цих територій у природних ресурсах, обрахунку необхідності економічного зростання, прогнозування розвитку транспортної та іншої інфраструктури, визначення можливих негативних наслідків для довкілля та здоров'я людей.

Визначення та недопущення негативних наслідків від реалізації містобудівної документації можливе завдяки проходженню цим документом процедури стратегічної екологічної оцінки (далі CEO).

Стратегічна екологічна оцінка – це визначення масштабів і рівнів впливів планованої діяльності на довкілля, заходів щодо запобігання або зменшення цих впливів, прийнятності проектних рішень з точки зору безпеки навколишнього середовища. Стратегічна екологічна оцінка стратегій, планів і програм дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків в процесі стратегічного планування.

1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування.

Склад та зміст проекту “Детальний план території земельної ділянки площею 6,7253 га, кадастровий номер земельної ділянки 5320886000:00:006:0068, за межами населених пунктів (біля с.Тарасівка) Гребінківської міської територіальної громади Лубенського району Полтавської області” відповідає вимогам ДБН Б 1.1-14:2021 “Склад та зміст містобудівної документації на місцевому рівні” та визначає умови та обмеження, режими використання території для містобудівних потреб у межах території планування.

Склад проекту:

Том 1:

Пояснювальна записка;

Графічні матеріали:

Схема розташування території детального плану території в системі планувальної структури;

Схема сучасного використання території та схема існуючих обмежень у використанні земель М 1:1000;

Проектний план та схема проектних обмежень у використанні земель М 1:1000;

План функціонального зонування території М 1:1000;

Схема транспортної мобільності та інфраструктури М 1:1000;

Схема інженерного забезпечення території М 1:1000;

Схема інженерної підготовки, благоустрою території та вертикального планування М 1:1000;

План сучасного використання земель за формою власності із зазначенням категорій та виду цільового призначення, з урахуванням наявних обмежень та обтяжень М 1:1000;

План земельних ділянок, сформованих за результатами розроблення детального плану, відомості про які підлягають внесенню до Державного земельного кадастру М 1:1000;

План обмежень у використанні земель, відомості про які підлягають внесенню до Державного земельного кадастру на підставі розробленої містобудівної документації М 1:1000;

Креслення поперечних профілів М 1:200;

Том 2:

Звіт про Стратегічну екологічну оцінку.

Том 3:

Схема „Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони) на особливий період“.

Том 4:

Схема „Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони) на мирний час“.

Метою стратегічної екологічної оцінки є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його

здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування.

Основні цілі документа державного планування (проєкту містобудівної документації на місцевому рівні).

Детальний план території визначає:

- принципи планувально-просторової організації забудови;
- функціональне призначення, режим та параметри забудови однієї чи декількох земельних ділянок, розподіл територій згідно з будівельними нормами, державними стандартами та правилами;
- містобудівні умови та обмеження;
- черговість та обсяги інженерної підготовки території;
- систему інженерних мереж;
- порядок організації транспортного та пішохідного руху;
- порядок комплексного благоустрою та озеленення.

Містобудівна документація, відповідно до вимог ст.19 Закону України “Про основи містобудування”, розроблена з метою забезпечення сталого розвитку території та екологічної безпеки територій.

Детальний план території розробляється з метою реконструкції недіючого господарського двору МТФ під зерносушильний комплекс, розміщення зерносушарки, зерноскладів та допоміжних будівель і споруд, необхідних для функціонування с/г підприємства зі зберігання та переробки зерна.

Екологічна безпека територій передбачає дотримання встановлених природоохоронним законодавством вимог щодо охорони навколишнього природного середовища, збереження та раціонального використання природних ресурсів, санітарно-гігієнічних вимог щодо охорони здоров'я людини, здійснення заходів для нейтралізації, утилізації, знищення або переробки всіх шкідливих речовин і відходів (табл. 1.1).

Таблиця 1.1. Цілі розділу “Охорона навколишнього природного середовища” (СЕО ДДП)

Цілі	Засіб	Результат	Примітка
Провести аналіз існуючих та проєктованих джерел шкідливого впливу (визначити нормативні санітарно-захисні зони)	Просторово-планувальним методом (аналіз розміщення джерел на території проєктування на основі топогеодезичних знімків); Аналітичним – визначення СЗЗ за ДСП №173 від 19.06.96	Не допустити погіршення якості життя в зонах шкідливого впливу існуючих та проєктованих об'єктів	С/г підприємство належить до “Підприємства по переробці продукції рослинництва, продовольчого та фуражного зерна, насіння зернових та олійних культур, трав без відділення протруювання” (СЗЗ 100м) . Найближча житлова забудова розташовується на відстані більше 200м від межі підприємства.
Проаналізувати стан довкілля, умови життєдіяльності населення та стан його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу	За адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень	Не допустити погіршення якості життя в зонах шкідливого впливу проєктованих об'єктів	Встановлення нормативних СЗЗ від підприємства. В межах встановлених СЗЗ немає територій житлової та громадської забудови.

<p>Виявити основні екологічні проблеми, у тому числі ризику впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом</p>	<p>Просторово-планувальним методом (аналіз розміщення джерел на території проєктування на основі топогеодезичних знімачь); за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень. Аналітичним – визначення СЗЗ за додатком 5 ДСП N 173 від 19.06.96</p>	<p>Запропонувати спосіб вирішення/заходи щодо запобігання негативного впливу виявлених екологічних проблем</p>	<p>Основні екологічні проблеми: -майже вся територія планування перебуває в межах СЗЗ кладовища; -відсутність даних досліджень щодо стану атмосферного повітря, ґрунту, підґрунтових вод</p>
<p>Визначити зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються ДДП</p>	<p>Аналітичним методом</p>	<p>Визначити шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування</p>	<p>Основні документи щодо міжнародних зобов'язань у сфері охорони довкілля України: - Рамкова конвенція ООН про зміну клімату (ратифікована Україною 29 жовтня 1996 року) – планується опрацювати кліматичні питання – передбачити використання технологій, що мінімізують негативний вплив на клімат; - Рекомендації Міністерства енергетики та захисту довкілля України від 03.03.2020 року №26/1.4-11.3-5650 щодо включення кліматичних питань до документів державного планування; - Концепція реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 р.; - Монреальський протокол про речовини, що руйнують озоновий шар - планується опрацювати кліматичні питання; - Закон України “Про управління відходами”; - Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року, схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 року №820-р.; - Національний план управління відходами до 2030 року від 20 лютого 2019 року №117 р (впровадження та застосування найкращих доступних технологій); - Директива Європейського Парламенту та Ради 2008/98/ЄС від 19.11.2008р. - визначити шляхи екологічно безпечного поводження з твердими побутовими відходами</p>
<p>Описати наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинні, кумулятивні, синергічні, коротко-, середньо- та довгострокові</p>	<p>аналітичним методом</p>	<p>Визначити шляхи врахування таких наслідків під час реалізації документа державного планування. Визначити заходи, що передбачається вжити для</p>	<p>Звітом про СЕО визначаються шляхи врахування наслідків для довкілля під час реалізації документа державного планування</p>

		запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування	
Описати альтернативи, що розглядалися	аналітичним методом	Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися	Розглянути альтернативи використання території
Визначити заходи, для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	аналітичним методом	здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	У Звіті будуть визначені заходи для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення
Визначити ймовірність трансграничних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	аналітичним методом	Визначення ймовірності трансграничних наслідків для довкілля	Трансграничних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення не передбачається
Визначити якою мірою документ державного планування визначає умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля	Виявити місцезнаходження, розміри, потужності або розміщення ресурсів.	Визначення ймовірного впливу зазначених об'єктів на довкілля	Види діяльності, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля: свердловина водопостачання (буріння з метою водопостачання)
Визначити наявність територій ПЗФ	Просторово-планувальним методом (визначення озелених територій на основі даних топогеодезичних знімків).	Забезпечення охорони ПЗФ. Забезпечення нормативного рівня озеленення населеного пункту	Територія не перебуває в охоронних зонах ПЗФ. Проекти створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду по території ДПТ та поряд не розроблялись. Зон охоронюваного ландшафту немає. На території планування немає дерев цінних порід.
Провести аналіз розміщення забудови в	Просторово-планувальним методом (аналіз розміщення	Забезпечення безпечної експлуатації інженерних	Встановлення режимів використання територій, що перебувають в межах охоронних зон інженерних мереж, споруд

охоронних зонах інженерних мереж та споруд	мереж на території проєктування шляхом топогеодезичних знімачь); Аналітичним – визначення охоронних зон за відомчими нормами	мереж; запобігання негативного впливу на довкілля від виходу з ладу мереж	
Проаналізувати та розробити заходи із поводження з відходами	Аналітичним методом, за даними райдержадміністрації. Формування ефективної системи управління відходами	Дотримання норм поводження з відходами	Проектом передбачається роздільний збір ТПВ з використанням контейнерів для сміття

Зв'язок з іншими документами державного планування:

Екологічна безпека територій передбачає дотримання встановлених природоохоронним законодавством вимог щодо охорони навколишнього природного середовища, збереження та раціонального використання природних ресурсів, санітарно-гігієнічних вимог щодо охорони здоров'я людини, здійснення заходів для нейтралізації, утилізації, знищення або переробки всіх шкідливих речовин і відходів.

Передбачені заходи зі стримування процесу зростання середньої глобальної температури атмосфери Землі Рамковою конвенцією ООН про зміну клімату, Кіотським протоколом до неї, Паризькою кліматичною угодою, а на національному рівні - Концепцією реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07.12.2016 № 932-р. – опрацювати кліматичні питання; технології виробничого процесу, що планується використовувати на проєктованому підприємстві, обрані з урахуванням мінімізації впливу до довкілля.

В процесі стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації необхідно розглянути та проаналізувати документи, що містять екологічні цілі, а також заходи і завдання у сфері охорони здоров'я Закон України "Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року".

Стратегічні документи на міжнародному та державному рівні, які враховані під час підготовки документа державного планування, що розглядається, наступні:

1. Зміна клімату та озоновий шар:

- Рамкова конвенція ООН про зміну клімату (ратифікована Україною 29 жовтня 1996 року);

- Концепція реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року, затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07.12.2016 №932-р.у.;

- План заходів щодо виконання Концепції;

- Рекомендації Міністерства енергетики та захисту довкілля України від 03.03.2020 року №26/1.4-11.3-5650 щодо включення кліматичних питань до документів державного планування; Концепція реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року – опрацювати кліматичні питання.

Дотримання міжнародних зобов'язань за такими напрямками співробітництва, як зміна клімату, охорона озонового шару і т.ін. може бути реалізоване в сфері науково-технічних розробок, вибору технічно-конструкторських рішень при проєктуванні певних об'єктів та споруд, видання певних нормативно-правових актів та державних стандартів

в різних галузях господарської діяльності. Моніторинг стану довкілля і діяльності підприємств, передбачених на території планування дасть змогу попередити погіршення стану довкілля.

2. Поводження з відходами:

- Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року, схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 року №820-р.;

- Національний план управління відходами до 2030 року від 20 лютого 2019 року №117-р (впровадження та застосування найкращих доступних технологій для утворювачів промислових відходів та об'єктів оброблення промислових відходів) - проектом рекомендується використання новітніх технологій під час здійснення планованої діяльності;

- Директива Європейського Парламенту та Ради 2008/98/ЄС від 19.11.2008р.

– в проекті надано рекомендації містобудівних заходів з організації збору побутових відходів по території проектування. Відходи, які утворюються під час провадження планованої діяльності будуть передані відповідно до укладених договорів та вимог екологічної безпеки спеціалізованим організаціям.

3. Містобудівна документація.

Згідно з “Схемою планування території Полтавської області” територія планування належить до виробничих територій; поза рекреаційними районами; перебуває в зоні впливу від автомобільних транспортних коридорів (транспортна доступність 60 хв). На захід від території планування проходить залізнична лінія. Поряд із зоною найбільшої вірогідності розвитку лесових порід II типу ґрунтових уомв за просіданням за Схемою природно-техногенної безпеки - під час проектування виконати інженерно-геологічні вишукування в районі будівництва, за необхідності – передбачити протипросадні заходи.

Згідно з “Схемою планування території Полтавської області. Комплексна оцінка території. Схема розвитку господарського комплексу” територія проектування перебуває на межі двох полюсів розвитку – Пирятинського та Гребінківського.

Аналіз відповідності завдань містобудівної документації цілям екологічної політики наведено у таблиці 1.2.

Таблиця 1.2. відповідності завдань ДДП цілям екологічної політики на національному і регіональному рівнях

Цілі, викладені в національних документах стратегічного планування (Київський протокол до Рамкової конвенції ООН про зміну клімату 1992 року; Рамська Конвенція ООН про зміну клімату; Паризька хартія; Національна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Україні у 2022 році) (Національний план управління відходами до 2030 року)	Цілі програм в сфері охорони довкілля та економічно-соціального розвитку на регіональному рівні (Регіональної програми охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на 2022-2027 роки)	Завдання, викладені в проекті містобудівної документації
1	2	3
Атмосферне повітря		
Зменшення викидів забруднюючих речовин (ЗР) до 2030 р на 22,5 % і парникових газів на	Сприяння суб'єктом господарювання у виконанні вимог природоохоронного законодавства, реалізації	Проектом передбачається використання сучасних технологій в системах опалення, використання

<p>60 % (базовий рік – 2015)., у т.ч.:</p> <ul style="list-style-type: none"> викиди ЗР від стаціонарних джерел, умовно приведені до оксиду вуглецю з урахуванням відносної агресивності основних забруднювачів, знизити до 85 %; викиди ЗР від пересувних джерел, умовно приведені до оксиду вуглецю з урахуванням відносної агресивності основних забруднювачів, знизити до 70 %. <p>ст.51 Закону України “Про охорону нпвколишнього природного середовища”</p>	<p>діяльності щодо навантаження на довкілля, а також виконанні контролюючих функцій.</p> <p>зменшення викидів забруднюючих речовин</p>	<p>альтернативних джерел енергії; використання автоматизованих систем в технологічних процесах.</p> <p>На проєктованому підприємстві передбачається вловлювання, утилізація, знешкодження шкідливих речовин і відходів шляхом застосування містобудівних (планувальних), організаційно-правових рішень.</p>
<p>Запобігання забрудненню водних ресурсів</p>	<p>Охорона та раціональне використання водних ресурсів.</p>	<p>Передбачено улаштування закритої системи збору поверхневих стічних вод до локальних очисних споруд (піско- та жируловлювачів). Передбачено 1-й пояс санітарної охорони свердловини з водонапірною баштою.</p> <p>Передбачено счасні локальні очисні споруди побутової каналізації</p>
Грунти		
<p>1. Охорона земель і ґрунтів. 2. Вміст ЗР у ґрунті.</p>	<p>Контроль за вмістом ЗР у ґрунті.</p>	<p>1. Благоустрій та озеленення вільних від забудови територій. 2. Улаштування твердого покриття всіх запроектованих проїздів. 3. Організація відведення поверхневих стічних вод. 4. Особливо-цінних земель немає. 5. Цінних водно-болотних угідь на території проєктування немає.</p>
Відходи		
<p>1. Управління відходами та ресурсами, повернення у господарський обіг ресурсоцінних матеріалів. 2. Частка відходів, що захоронюються, до 2030р. зменшити до 35 % (базовий рік- 2015). 3. Залучення населення до роздільного збирання побутових відходів та стимулювання такого їх збирання; 4. Забезпечення у 2023 році</p>	<p>Раціональне використання та зберігання відходів виробництва та побутових відходів; вдосконалення системи санітарної очистки території шляхом налагодження своєчасного збору та знешкодження ТПВ; удосконалення системи роздільного збирання, сортування та утилізації сміття</p>	<p>1. Проєктом передбачається впровадження системи санітарної очистки території шляхом своєчасного збору та знешкодження ТПВ; облаштування майданчиків для розміщення сміттезбирних контейнерів 4-х типів вмісту – для пластику, для скла, для паперу та інших відходів.</p> <p>Відходи, які утворюються під час провадження планованої діяльності будуть передані</p>

<p>перероблення 15 відсотків побутових відходів за допомогою стимулюючих інструментів, збільшення населення, яке здійснює роздільне збирання побутових відходів, до 23 відсотків та введення в експлуатацію сміттесортувальних ліній та сміттєпереробних заводів; забезпечення у 2030 році перероблення 50 відсотків побутових відходів загального обсягу їх утворення шляхом збільшення чисельності населення, яке здійснює роздільне збирання побутових відходів, до 48 відсотків та введення в експлуатацію додаткових сміттесортувальних ліній та сміттєпереробних заводів; запровадження компостування органічної складової побутових відходів у приватних домогосподарствах сільської місцевості, а також приміських районів міст</p>		<p>відповідно до укладених договорів та вимог екологічної безпеки спеціалізованим організаціям.</p>
Біорізноманіття		
<p>Збереження біорізноманіття та ландшафтів</p>	<p>1.Збереження та відтворення рослинного світу. 2.Розвиток, охорона та утримання об'єктів природно-заповідного фонду</p>	<p>1.Озеленення територій відповідно до норм. 2.Об'єктів ПЗФ на території немає.</p>
Здоров'я населення		
<p>1.Покращення умов санітарії населених місць; 2. Першочерговими завданнями регіональної політики є прискорення економічного зростання регіонів, підвищення їх конкурентоспроможності на основі ефективного використання внутрішнього потенціалу, створення нових робочих місць, покращення зайнятості населення, створення умов для повернення на батьківщину трудових мігрантів. Саме це може дати швидке та стійке зростання рівня якості життя людини</p>	<p>Покращення санітарних умов населених пунктів</p>	<p>1.Дотримання нормативної СЗЗ. 2.Забезпечення працівників робочими місцями з дотриманням охорони праці. Забезпечення працівників якісною питною водою. 3.Забезпечення системи раціонального водовідведення та очистки поверхневого стоку з території планування (з урахуванням інженерно-геологічних факторів тощо). 4.Будівництво мереж каналізації на локальні очисні споруди</p>
Кліматичні питання		
<p>Сприяння і співпраця у</p>	<p>Зменшити негативний вплив</p>	<p>Зменшення негативного</p>

розробці, застосуванні і розповсюдженні, включаючи передачу технологій, методів і процесів, які дають можливість обмежити, знизити або припинити антропогенні викиди парникових газів, що не регулюються Монреальським протоколом, в усіх відповідних секторах, включаючи енергетику, транспорт, промисловість, сільське господарство, лісове господарство і вилучення відходів	від автотранспорту на атмосферне повітря населених пунктів, перехід на більш екологічно чисті види транспорту - електромобілі.	впливу від автотранспорту передбачається шляхом проєкування оптимальних шляхів руху спецтранспорту територією планування, з найкоротшими шляхами та найменшою кількістю зупинок транспорту; атоматизації процесу виробництва
---	--	--

Проект містобудівної документації при її затвердженні та впровадженні запропонованих нею проектних рішень не матиме транскордонного впливу (беручи до уваги географічне розташування території планування).

Обсяг СЕО визначається переліком основних екологічних проблем, наявних на території планування.

Види діяльності або об'єкти, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля згідно частини 2 статті 3 Закону України "Про оцінку впливу на довкілля": до другої категорії видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля належить будівництво свердловин водопостачання (буріння з метою водопостачання).

2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).

Детальний план території розробляється на земельну ділянку за межами населених пунктів для функціонування сільськогосподарського підприємства з переробки та зберігання зерна; будівництва зерносушильного комплексу та зерноскладів. Територія обмежена з північного боку та сходу - городами, за якими – житлова забудова с.Тарасівка (на відстані більше 200м), із заходу - рілля, виробничі будівлі; з півдня та південного заходу – рілля.

Детальний план території розробляється на сформовану земельну ділянку, кадастровий номер 5320886000:00:006:0068. Ділянка розміщена за межами населених пунктів, поряд з с.Тарасівка Гребінківської міської територіальної громади. Земельна ділянка розташована на відстані більше 220м від житлової забудови села. Земельна ділянка належить підприємству СТОВ "Прогрес" на правах оренди, на ділянці функціонує сільськогосподарське підприємство, містобудівною документацією передбачається його розширення.

Основний заїзд до території планування сформований із західного боку, автомобільною дорогою з асфальтобетонним покриттям, шириною проїзної частини 5,5 м; також існує ґрунтовий під'їзд із східного боку.

Детальним планом території передбачається реконструкція недіючого господарського двору МТФ існуючого сільськогосподарського підприємства, будівництво зерносушильного комплексу та декількох зерноскладів. Територія, що розглядається, розташована на відстані більше 200м від найближчої житлової забудови, тому можливим є розташування підприємства із СЗЗ 100-200м.

До території планування існують зручні автомобільні шляхи з твердим покриттям. Навколо території планування розташовані рілля (с/г угіддя), озеленені ділянки, вільні від забудови та городи садибної забудови.

Вплив транспортного руху (автомобільного, залізничного) на навколишнє природне середовище: забруднення внаслідок транспортних викидів; шумове забруднення; пилове забруднення; фізична небезпека. На відстані 220м від території планування розташована залізниця, що створює загрозу на довкілля (вібраційний, акустичний вплив та вплив мастильними матеріалами, пилове забруднення).

На території детального планування побутові відходи вивозяться до найближчих сміттєвих баків; планується заключення договорів на вивіз побутових відходів із КП "Гребінківський комбінат комунальних підприємств" та іншими спеціалізованими організаціями на складування виробничих відходів.

Зон поширення зсувів, селей, карсту, лавин; зон (ліній) катастрофічного затоплення на сьогодні не виявлено. Вихід ґрунтових вод на поверхню, зсуви, просадки на території детального планування, не спостерігались.

Інженерно-геологічні вишукування міською ТГ не проводились. Проекти з інженерного забезпечення території проектування не розроблялись.

Міська рада не володіє інформацією за наступними даними по території проектування:

- щодо здоров'я населення, дослідження щодо стану здоров'я;
- щодо стану довкілля на території населеного пункту та навколо нього;
- щодо стану атмосферного повітря;
- стану водного середовища;
- стану підземних водних горизонтів і якості питних вод;
- стану земельних ресурсів, радіаційного стану;
- електромагнітного фону.

Дозиметричний паспорт на територію планування не розроблявся. Виходу радону не зареєстровано. Система планувальних обмежень щодо радіаційного фону в межах норми. Дані щодо біорізноманіття на території планування (щодо кількості видів рослин або тварин), середовищ існування диких видів тварин та шляхи їх міграції територією планування невідомі.

Характеристика поточного стану складових довкілля (на підставі даних Екологічного паспорту Полтавської області за 2022 рік, Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища в Полтавській області у 2022 році)

Фізико-географічна характеристика території, особливості рельєфу. Гідрологічні умови.

Полтавська область знаходиться в помірному кліматичному поясі. Найбільший вплив на формування погодних умов і клімату області мають величина і характер сонячного випромінювання, віддаленість регіону від великих водних мас, належність області до зони дії переважно атлантичних помірних та арктичних холодних повітряних мас, рівнинність.

Територія області належить до недостатньо вологої, теплої, крайній південний схід - до посушливої, дуже теплої агрокліматичної зони. Середньорічна кількість опадів на території області змінюється, збільшуючись з півдня на північ. Кліматичні умови області сприятливі для життя людини.

м.Гребінка знаходиться в межах Українського лівобережного лісостепу, у північно-західній частині Полтавської області.

Рельєф території планування рівнинний.

Клімат.

Клімат помірно-континентальний, який характеризується теплим літом та м'якою зимою. Клімат формується під впливом температури повітря, опадів, сонячної радіації, повітряних мас, циркуляції атмосфери, підстилаючої поверхні, рельєфу.

Тривалість дня літнього сонцестояння (22 червня) - 16,5 г. Тривалість дня зимового сонцестояння (22 грудня) - 8 г.

Температура повітря:

- середньорічна + 7,7 °С ,
- абсолютний мінімум - 32,9 °С, (-38)
- абсолютний максимум + 39,4 °С.

Під час будівництва чи реконструкції керуватись ДБН В.1.1-12:2014 “Будівництво у сейсмічних районах України”.

На основі комплексного аналізу кліматичних параметрів та згідно архітектурно-будівельного кліматичного районування України територія віднесена до I архітектурно-будівельного району (Північно-Західний) з відповідними вимогами містобудівного характеру (згідно ДСТУ-НБВ.1.1-27:2010 “Будівельна кліматологія”, ДБН Б.2.2-12:2019 “Планування та забудова територій”).

Відбувається збільшення концентрацій парникових газів в атмосфері (у тому числі вуглекислого газу, метану та закису азоту) внаслідок діяльності людини, використання викопного палива, змін у землекористуванні, збільшення потужностей електротехнічного побутового та виробничого обладнання. Поглинання парникових газів відбувається рослинами, тому важливо дотриматись нормативного рівня озеленення території планування.

Гідрогеологічні умови. Стан водного середовища.

За схемою гідрогеологічного районування України район проектування належить до Дніпровського артезіанського басейну, для якого характерні значні запаси прісних підземних вод. Тут переважне розповсюдження та використання мають підземні води бучаксько-канівських та харківських відкладень. Також використовуються підземні води з четвертинних алювіальних відкладень.

Відповідно з геологічною будовою та гідрогеологічними умовами в районі виділяється наступні водоносні горизонти, що містять прісні підземні води:

- водоносний горизонт четвертинних відкладів (алювіальний);
- водоносний горизонт харківської світи;
- водоносний горизонт бучацької світи;
- водоносний горизонт тріщинуватої зони кристалічних порід докембрію.

Стан атмосферного повітря.

Даних щодо стану атмосферного повітря по території планування немає, заміри та дослідження не проводились.

Рівень забруднення атмосферного повітря обумовлений обсягами викидів забруднюючих речовин від стаціонарних та пересувних джерел. Джерелом забруднення пилом є автодороги та залізниця.

Стан земельних ресурсів, ґрунту, надр.

Полтавська область є одним із найбільш забезпечених регіонів за запасами родючих ґрунтів. Орні землі на 90% представлені родючими чорноземами та їх різновидами (близько 18 типів).

Найбільш поширеною ґрунто-утворюючою породою в районі планування є леси. Вони сприяють закріпленню органічних мас в ґрунтах, через що на лесах утворилися найбільш збагачені поживними речовинами, найбільш родючі чорноземні ґрунти.

Вцілому, в районі зустрічається майже 50 різновидностей ґрунтів, які в залежності від походження та властивостей діляться на групи: чорноземи, дерново-підзолисті, опідзолені, дернові, лучно-чорноземні, лучні, лучно-болотні, болотні, торфо-болотні, торфовища.

Найбільш поширеними в місті Гребінка та навколо нього є ґрунти чорноземи, що мають середньо-суглинковий механічний склад та в основному належать до малогумусних та середньогумусних.

Відповідно схеми інженерно-геологічного районування України територія проектування вцілому задовольняє геологічним й гідрологічним вимогам для розміщення будівель та споруд. За оцінкою природних факторів територію проектування можна визначити як сприятливу для будівництва, що допускає зведення будинків і споруд без улаштування штучних основ і складних фундаментів.

Рельєф території проектування – рівнинний.

Рослинність. Флора, фауна, біорізноманіття.

На південному сході області переважають ландшафти степового та північно-степового типу. У зв'язку з високим рівнем сільськогосподарської діяльності, природні ландшафти не збереглися і тому переважають антропогенні. Їх структурі притаманний сільськогосподарський тип ландшафтів. Місцевість області являє собою рівнину, розділену річковими долинами і ярами.

В геоботанічному відношенні територія належить до Східноєвропейської лісостепової провінції дубових лісів, остепнених луків та лучних степів (Лівобережнодніпровський округ липово-дубових, грабово-дубових, соснових (на терасах) лісів, луків, галофітної та болотної рослинності).

Загальна динаміка природного поновлення за останні роки є позитивною, але через пожежі у літній період зазначений показник завжди менше.

Зелена зона с.Тарасівка представлена об'єктами загального користування з озелененими територіями - парки, сквери, лісові насадження. В основному, озеленені масиви розташовані в центральній частині села. Між забудовою села та ділянкою проектування розміщені кладовище та ділянки озеленення спеціального призначення.

На території планування рослинність представлена в основному степовими травами, поодинокими самосівними деревами. На території планування немає дерев цінних порід. Присутні занедбані ділянки з трав'яною рослинністю та чагарниками. Земельні ділянки, в межах яких є природні об'єкти, що мають особливу природну цінність; земельні ділянки, на яких зростають природні рослинні угруповання, занесені до Зеленої книги України; території, які є місцями перебування чи зростання видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України немає.

Площа існуючого озеленення території планування – 4,748 га. Це вільні від забудови та твердого покриття озеленені території.

Стан поводження з відходами.

Згідно із договорами між підприємством та КП "Гребінківський комбінат комунальних підприємств" спецтранспорт комунального підприємства збирає побутові відходи по заявочній схемі раз на тиждень, із заїздом до майданчиків із сміттєвими баками.

Таблиця 2.1. Орієнтовний перелік відходів від діяльності зернообробних підприємств:

№	Назва відходів за ДК 005-96	Код відходів за ДК 005-96	Клас небезпеки
1	Абсорбенти зіпсовані, відпрацьовані чи забруднені	7730.3.1.04	3
2	Масла та мастила моторні, трансмісійні, інші зіпсовані або відпрацьовані	6000.2.8.10	2
3	Матеріали обтиральні зіпсовані, відпрацьовані чи забруднені (ганчір'я промаслене)	7730.3.1.06	3
4	Шини, зіпсовані перед початком експлуатації, відпрацьовані, пошкоджені чи забруднені під час експлуатації(відпрацьовані покришки автотранспорту)	6000.2.9.03	4
5	Батареї свинцеві зіпсовані або відпрацьовані	6000.2.9.04	1
6	Залишки зернові від очищення зерна	1561.2.9.04	4
9	Відходи одержані в процесі зварювання	2820.2.1.20	4
10	Брухт електронних компонентів	3000.2.9.01	2
11	Відходи комунальні (міські) змішані, у т. ч. сміття з урн (побутові відходи)	7720.3.1.01	4
12	Вироби абразивні некондиційні	2681.3.1.01	4

Стан природно-заповідного фонду. Ландшафт. Природні території та об'єкти.

Об'єктів природно-заповідного фонду на території планування немає. Межі територій та об'єктів природно-заповідного фонду в натурі не встановлювались (проекти створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду не розроблялись). Зон охоронюваного ландшафту немає. Програма у сфері формування, збереження та використання екомережі не розроблялась. Місцева схема формування екомережі не розроблялась. Елементів екомережі на території планування немає.

Найближчі елементи екомережі – ентомологічний заказник “Бурівщина”, на відстані близько 2 км. Найближчі елементи Смарагдової мережі – Національний природний парк “Пирятинський” (Pyriatynskyi National Nature Park (SiteCode: UA0000077), на відстані близько 4,5 км.

Території та об'єкти природно-заповідного фонду; землі водного фонду, водно-болотні угіддя, водоохоронні зони; землі лісового фонду; полезахисні лісові смуги та інші захисні насадження, які не віднесені до земель лісового фонду; землі оздоровчого призначення з їх природними ресурсами; землі рекреаційного призначення, які використовуються для організації масового відпочинку населення і туризму та проведення спортивних заходів; інші природні території та об'єкти (ділянки степової рослинності, пасовища, сіножаті, луки, кам'яні розсипи, піски, солончаки, земельні ділянки, в межах яких є природні об'єкти, що мають особливу природну цінність); земельні ділянки, на яких зростають природні рослинні угруповання, занесені до Зеленої книги України; території, які є місцями перебування чи зростання видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України; частково землі сільськогосподарського призначення екстенсивного використання - пасовища, луки, сіножаті тощо; радіоактивно забруднені землі, що не використовуються та підлягають окремій охороні як природні регіони з окремим статусом відсутні.

Радіаційний стан

Згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 23.07.1991р. №106, з урахуванням наступних поточних змін (Постанова від 29.08.1994 р. №600) територія планування не входить в перелік територій, забруднених в результаті аварії на Чорнобильській АЕС.

Аналіз радіаційного забруднення повітря у 2021 році здійснювався на основі даних спостережень, наданих Полтавським обласним центром з гідрометеорології, на 5 пунктах спостереження Полтавської області: м.Гадяч, м.Лубни, м.Кобеляки, смт. В. Поділ та ЦГМ Полтава.

Гамма-фон атмосферного повітря на всіх п'яти метеостанціях області протягом року не перевищував нормативів і залишався на рівні допустимих значень.

Дозиметричний паспорт на територію планування не розроблявся. Виходу радону не зареєстровано.

Електромагнітний фон

Територією проектування проходять мережі електропостачання 10, 0,4 кВ, функціонує ТП. Охоронна зона вздовж кабелю повітряної лінії електропередач напругою 10 кВ – по 10 м з кожної сторони від лінії відповідно; на виробничих територіях – найменша відстань від будинків і споруд 3м. Охоронна зона підземного електрокабелю – 2м, кабелю зв'язку - 0,6 м. Санітарно-захисна зона для ЛЕП та трансформаторних підстанцій напругою менше 220 кВ не встановлюється. Охоронна зона ТП – 2м.

Корисні копалини. Матеріальні активи.

На території планування корисних копалин не виявлено.

Об'єкти культурної спадщини.

Об'єктів археології на території планування та навколо неї не відомо. В межах вказаної земельної ділянки розвідкові науково-вишукувальні археологічні чи інвентаризаційні роботи суцільного характеру не проводилися.

Акустичний режим.

Джерелом зовнішнього техногенного акустичного забруднення є автомобільні дороги, залізниця. Підприємству рекомендується в подальшому вести постійний моніторинг стану акустичного забруднення на території проектування та на межі найближчої житлової забудови. Джерела шумового забруднення, такі як трансформаторні підстанції, мають локальний вплив, що не виходить за межі охоронної зони об'єктів.

Безпека життєдіяльності населення та його здоров'я.

Проведений спеціалістами Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів на підставі оперативних повідомлень з територіальних органів аналіз стану інфекційної захворюваності показав погіршення з 2017 року в Україні епідемічної ситуації з гострих кишкових 35 інфекцій, зокрема вірусного гепатиту А. Відповідно нестійкою, як і в цілому в Україні, характеризувалась епідемічна ситуація з інфекційних захворювань різного походження. Відбулося зростання захворюваності на гострі кишкові інфекції з невстановленим збудником на гострий вірусний гепатит А, якого зареєстровано 3,80 випадків на 100 тисяч населення. Зростання захворюваності ВГА припало на початок березня, що відповідає сезонним коливанням для даного інфекційною захворювання.

В останні роки набувають широкого розвитку в статусі епідемії вірусні інфекційні захворювання, такі як COVID-19.

Факторами впливу на здоров'я населення є: автодороги; залізниця.

Обмеження	Посилання на нормативні документи	Нормативний розмір/існуючий стан	КОД обмежень щодо використання земель та земельних ділянок (Додаток 6, відповідно до порядку ведення Державного земельного кадастру в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 28 липня 2021 р. № 821)
Санітарно-захисні зони			
С/г підприємство з переробки та зберігання зерна	Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів 173-96, Додаток №5	100 м	01.03.01 (санітарно-захисна зона навколо підприємства)
Санітарно-захисні та охоронні зони інженерних мереж			
Охоронні зони повітряних ліній електропередач Відстань по горизонталі від проєкцій крайніх проводів при їх найбільшому відхиленні до найближчих частин будинків і споруд	Ст.ст. 21,22,24,32 ЗУ "Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів"; Таб. 11.5. ДБН Б.2.2-12 2019 "Планування та забудова територій" п.5,8,9 "Правил охорони електричних мереж", затверджені постановою КМУ від 27.12. 2022 р. № 1455 п.11.3.11 ДБН Б.2.2-12:2019	10 кВ – 10 м; 3м на виробничих територіях	01.01.05 (охоронна, зона навколо (вздовж) об'єкта енергетичної системи)
ТП	Правила охорони електричних мереж, затверджені постановою КМУ від 27.12. 2022 р. № 1455	3м від огорожі	01.01.05 (охоронна, зона навколо (вздовж) об'єкта енергетичної системи)
Свердловина водопостачання	Закони України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення", "Про питну воду та питне водопостачання", постанова Кабінету Міністрів України від 18.12.98 № 2024 "Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів"	30м	01.02.01.1 (перший пояс зони санітарної охорони джерел та об'єктів централізованого питного водопостачання (суворого режиму)

	ДБН В.2.5.-74:2013, п.15.2.1.1		
Водонапірна башта	ДБН В.2.5.-74:2013, п.15.2.3.1	15м	
Мережі водопостачання	ДБН Б.2.2-12 2019 Планування та забудова територій, додаток И1, ДБН В.2.5.-74:2013, п.15.2.1	5м	01.08.01
Мережі каналізації	Додаток И1 ДБН Б.2.2-12:2019	3м	01.08.01
Септик	ДБН Б.2.2-12:2019	5м	01.08.01
Фільтрувальний колодезь	ДБН Б.2.2-12:2019	8м	01.08.01

Якщо документ державного планування не буде затверджено, зміни загального стану довкілля матимуть той же характер (вцілому стабільний, без покращення).

Клімат

Зростання середньої температури Землі; значна кількість парникових газів.

Атмосферне повітря.

Якість атмосферного повітря може погіршуватися від діяльності виробничих підприємств, систем опалення та додаткового автотранспорту, недотримання технології виробництва.

Флора, фауна. Біорізноманіття.

Стан біорізноманіття невідомий. Видів, занесених до Червоної книги, немає. На території планування немає шляхів міграції диких тварин.

Водні ресурси. Ґрунти. Надра. Матеріальні активи.

У гідрогеологічному відношенні Полтавська область належить до Дніпровського артезіанського басейну і займає центральну і південно-східну частини Донецько-Дніпровської западини. Недотримання законодавства щодо використання водних та земельних ресурсів призведе до погіршення стану довкілля. Даних щодо стану підземних вод та ґрунтів немає. Відкритих водних об'єктів на території планування та поряд з нею немає.

На території планування корисних копалин не виявлено.

Ландшафт, природні території та об'єкти.

Території та об'єкти природно-заповідного фонду; землі водного фонду, водно-болотні угіддя, водоохоронні зони; землі лісового фонду; поєзакисні лісові смуги та інші захисні насадження, які не віднесені до земель лісового фонду; землі оздоровчого призначення з їх природними ресурсами; землі рекреаційного призначення, які використовуються для організації масового відпочинку населення і туризму та проведення спортивних заходів; інші природні території та об'єкти (ділянки степової рослинності, пасовища, сіножаті, луки, кам'яні розсипи, піски, солончаки, земельні ділянки, в межах яких є природні об'єкти, що мають особливу природну цінність); земельні ділянки, на яких зростають природні рослинні угруповання, занесені до Зеленої книги України; території, які є місцями перебування чи зростання видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України; частково землі сільськогосподарського призначення екстенсивного використання - пасовища, луки, сіножаті тощо; радіоактивно забруднені землі, що не використовуються та підлягають окремій охороні як природні регіони з окремим статусом відсутні, тому змін таких складових довкілля не передбачається.

Безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я.

Найвні дані захворюваності населення серед усіх вікових груп, свідчать про частоту захворювань органів ШКТ, органів дихання серед усіх груп хвороб, що свідчить про більш ймовірний вплив стану питної води та атмосферного повітря на здоров'я людини. Загрозу несуть виробничі підприємства, збільшення транспортного навантаження.

Об'єкти культурної спадщини.

Об'єктів археології на території планування та навколо неї не відомо. В межах вказаної земельної ділянки розвідкові науково-вишукувальні археологічні чи інвентаризаційні роботи суцільного характеру не проводилися.

Моніторингових даних щодо акустичного впливу, вібраційного впливу, моніторингових даних щодо зон забруднення повітря пилом немає.

Основними стимулюючими факторами є географічне розташування ділянки, зручне транспортне сполучення, можливість розміщення с/г підприємств із СЗЗ 100-200м або ж виробничих об'єктів V-IV класів санітарної класифікації. Навколо ділянки проектування є вільні від забудови території, тобто, є змога забезпечити нормативний рівень озеленення СЗЗ підприємства.

Дана земельна ділянка вже використовується як діюче с/г підприємство зі зберігання та переробки зерна, тому розширення такого виду діяльності є найбільш прийнятним варіантом, територіальних альтернатив щодо розміщення об'єкту проектування не розглядається.

Обмежуючі фактори: оскільки території проектування розміщена на відстані близько 220м від житлової забудови, забороняється розміщення підприємств III-I класів санітарної класифікації, чи підприємств із нормативною СЗЗ більше 200м.

Передбачити перепрофілювання підприємства на інший вид діяльності недоцільно, оскільки будівлі, розміщені на ділянці, необхідно буде перебудувувати та перепрофілювати, що потребує додаткових витрат.

Неподалік ділянки проектування розміщене кладовище, тому розміщення на ділянці проектування громадських чи прирівняних до житлової забудови об'єктів неможливе.

Ділянка, що розглядається, розташована на відстані більше 200м від найближчої житлової забудови, що дозволяє оптимально запроектувати планувальну структуру території виходячи з потреб технологічних процесів.

Якщо документ державного планування не буде затверджено, зміни довкілля носитимуть той же характер. Цей сценарій може розумітися, як продовження поточних (найчастіше несприятливих) тенденцій змін довкілля. Незатвердження документа державного планування та відмова від реалізації його положень, призведе до економічного регресу населеного пункту с.Тарасівка, погіршення санітарного стану ґрунтів; неефективного використання земельних ресурсів; неможливості забезпеченості мешканців регіону новими робочими місцями.

3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).

Екологічна оцінка об'єднує в собі оцінку екологічного стану окремих компонентів довкілля: стану повітряного та водного середовищ, земельних та лісових ресурсів, рослинного і тваринного світу, заповідних територій, характер яких постійно змінюється. Від напряму цих змін залежить рівновага природних екосистем та збалансованість подальшого екологічного та соціально - економічного розвитку території.

Детальний план території розробляється на земельну ділянку за межами населених пунктів для функціонування сільськогосподарського підприємства з переробки та зберігання зерна; будівництва зерносушильного комплексу та зерноскладів, КПП з оглядовою платформою, бункеру відпуску зерна автотранспортом, топочного вузла, пожежного резервуару, свердловини водопостачання, куточку відпочинку працівників, гаражу).

Короткий опис технологічного процесу.

Проект передбачає технологічну схему об'єкта з лініями по відвантаженню, очищенню зерна на автотранспорт.

Насіння із складів зерна вивантажується на стрічковий конвеєр, перед яким додатково встановлюються електричні засувки. Зерно розподіляється або на

транспортер, і далі в склади, або на транспортер і далі на відвантаження. Із транспортера зерно через клапан потрапляє на норію, далі на сепаратор, де очищається до необхідної чистоти. Відходи від очистки із сепаратора через самопливи відвантажуються в бункера тимчасового зберігання індивідуального виготовлення об'ємом по 21 м³ кожен (розташовані поряд із сушаркою). Далі відходи відвантажуються на автотранспорт і в подальшому відвозяться на утилізацію.

Можливо із транспортера через перекидний клапан зерно направити безпосередньо на інший транспортер, минаючи очисне відділення. Це необхідно в тому випадку, якщо зерно із складів вже подається відповідної якості.

Зерносушарка планується комбінована, на пілєтах/ на електричній енергії.

Будівлі та споруди, які проєктуються розміщені так, що забезпечують роботу технологічного обладнання в послідовності з технологічним процесом. Зерно завозиться автотранспортом та за допомогою транспортних елементів (транспортери, норія) може або тимчасово накопичуватися на складах, або відразу подаватися на завантаження у склади довготривалого зберігання (підвозиться автотранспортом) чи на випуск.

Будівництво передбачається здійснити в дві черги: 1-ша черга – будівництво зерносушарки і бункерів тимчасового зберігання зерна та двох напольних складів; КПП, автостоянок, інженерних споруд. На другу чергу передбачається будівництво силосів на 10 тис.тон зерна, а також гаражу.

Механізація та автоматизація технологічних процесів

Робота технологічного обладнання передбачена в напівавтоматичному режимі, що підвищує ефективність роботи відділення приймання та очистки зерна, а контроль за станом технологічного устаткування дозволяє збільшити ресурс устаткування, спростити його обслуговування і звести до мінімуму вірогідність аварійної ситуації.

Для транспортування зерна передбачаються такі види внутрішнього та міжцехового транспорту:

- механічний транспорт: норії, транспортери ланцюгові, транспортери стрічкові;
- самопливні трубопроводи.

Особливість автоматизації технологічного процесу очищення зерна – це наявність окремих самостійних нескладних ліній.

Електродвигуни в кожній лінії включені в послідовності, зворотній направленню руху продукту.

Технологічні лінії очищення зерна повністю механізовані та автоматизовані. Необхідно робочим проєктом передбачити дистанційне автоматизоване керування технологічними процесами. Керування здійснюється з пультів керування (рекомендується в будівлі КПП).

Обладнання технологічних ліній блокується між собою у послідовності, протилежній ходу технологічних процесів. При зупинці деякого устаткування в лінії, подача сировини на лінію припиняється. При порушенні роботи обладнання в мережі або засувки подача сировини на технологічну лінію припиняється і подаються звукові і світлові сигнали.

Відсіки в складах, які завантажуються безпосередньо, мають датчики верхнього і нижнього рівня. При спрацьовуванні датчика верхнього рівня подається звуковий та світловий сигнал через 10-15 секунд. подача зерна на транспортні механізми, що зв'язані з даним бункером, припиняється. Від датчиків нижнього рівня на пульт диспетчерської також подається світловий сигнал.

Автоматизація передбачає:

- дистанційний централізований пуск електродвигунів, попереджувальну і контрольну сигналізацію про їх пуск, роботу і зупинку. Поряд з дистанційним можливе керування електроприводом в ручному режимі;
- аварійну зупинку з кожного поверху;

- автоблокування електродвигунів групи машин з тим, щоб послідовність пуску і зупинки їх, а також аварійна зупинка однієї із машин цієї групи виключала можливість завалів і підпорів;

- дистанційне керування перекидними клапанами, засувками, випускними приладами, а також попереджувальну і контрольну сигналізацію пуску, зупинки обладнання і транспортних механізмів.

Крім дистанційного пуску електродвигунів, передбачається:

- дистанційний контроль за рівнем сировини в накопичувальних бункерах;
- світову сигналізацію.

Відповідно до Додатку 5 “Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів” (19.06.1996р, №173) підприємство належить до виробництв по обробці харчових продуктів та смакових речовин.

Доступ пожежного транспорту по території підприємства передбачено існуючими проїздами а також проєктованими проїздами.

Детальним планом передбачається водопостачання від проєктованих свердловини та водонапірної башти, (підключення до існуючої водонапірної башти, що перебуває на балансі комунального підприємства Тарасівського старостату недоцільно, оскільки не вистачить потужностей для потреб пожежегасіння). Питна вода – привозна в ємностях. Водовідведення – до локальних очисних споруд. Побутові стоки – мережами самопливної побутової каналізації до септика та фільтрувального колодязя. Виробничої каналізації немає.

Потреба у водопостачанні побутових потреб 5 м³/добу. Обсяг стічних вод: побутових 5 м³/добу. Потреба у зовнішньому пожежегасінні – 20л/с, або 216 м³/добу. Для потреб внутрішнього пожежегасіння прийнято 5 л/с, або 18 м³/добу.

Побутові стічні води, що утворюються при митті приміщень та з побутових і санітарних приміщень працівників підприємства скидаються в локальні очисні споруди каналізації. Поверхневі стічні води сплановано територією, відводяться до лінійних дощоприймачів, очищаються на очисних спорудах поверхневої дощової каналізації.

Опалення адміністративно-побутових приміщень за допомогою “теплої підлоги”. Проєктом передбачається підключення проєктованих будівель до існуючих мереж електропостачання, а також підключення сушарки до існуючої ТП. Орієнтовна потреба в електроенергії – 65кВт. Уточнена потреба в електроенергії та характеристики підключення будуть визначені під проєктування конкретного об’єкту будівництва.

Передбачено також мережі вуличного освітлення (попередньо прийнято за допомогою прожекторів на фасадах будівлі). Електроенергія також використовуватиметься для опалення приміщень.

Рекомендується використання таких автономних джерел електропостачання, як вітроустановки, малі гідроелектростанції, геліоустановки, а також за рахунок впровадження як фотоенергетичного, так і теплоенергетичного обладнання, наприклад сонячної енергетики – встановлення сонячних батарей. Встановлення сонячних панелей на даху будівлі рекомендується для влаштування вуличного освітлення в темну пору доби.

Вплив на клімат.

Детальний план території розробляється з метою визначення містобудівних умов та обмежень земельної ділянки для будівництва зерносушильного комплексу.

Основною діяльністю СТОВ “Прогрес” є перевантаження, очищення, доведення до кондиційної вологості та зберігання зернових та олійних культур. Дана діяльність може сприяти негативному впливу на клімат.

Поглинання парникових газів відбувається рослинами, тому важливо дотриматись нормативного рівня озеленення території СЗЗ. Як заходи з адаптації до зміни клімату передбачається озеленення територій СЗЗ, оптимізація ресурсоспоживання.

Напрямок пом’якшення негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП: зменшення енерго-, ресурсокористування (використання сучасних технологій,

застосування альтернативних видів пального для автотранспорту); оптимізація транспортних мережевих і розподільчих витрат та розміщення ресурсів; збільшення використання відновлювальних джерел енергії.

Напрямок адаптації негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП: енергонезалежність, енергоефективність, водозбереження, матеріалозбереження, перехід на ефективні в умовах зміни клімату технології; зменшення витрат та транспортних потреб (удосконалення мережі транспорту); підготовка до надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру (в т.ч. запаси та запасні джерела), перевага місцевих ресурсів (у складі містобудівної документації розробляється схема ІТЗ ЦЗ ЦО).

Стан атмосферного повітря.

Рівень забруднення атмосферного повітря обумовлений обсягами викидів забруднюючих речовин від стаціонарних (труби систем опалення, технологічні установки зерносушарок) та пересувних джерел (авто- та залізничний транспорт). Проектні виробничі об'єкти можуть збільшити негативний вплив на атмосферне повітря, тому їх запроєктовано відповідно до нормативних СЗЗ відносно житлової забудови.

Під час операцій з обробки зерна до атмосферного повітря викидаються забруднюючі речовини. Джерелами утворення забруднюючих речовин є основне обладнання, а саме: сепаратори, зерносушарка, транспортери, місця перевантаження зернових і т. ін. Орієнтовна кількість джерел викидів забруднюючих речовин – 25. Під час проведення технологічних процесів до атмосферного повітря викидаються наступні забруднюючі речовини: пил зерновий, азоту діоксид, вуглецю оксид, недиференційований за складом пил (аерозоль), метан, вуглецю діоксид, діазоту оксид, сажа, ангідрид сірчистий (гараж) (пил абразивно-металевий, залізо та його сполуки, марганець та його сполуки, кремній діоксид аморфний (майстерні) та інші сполуки.

На території передбачається функціонування топочного вузла, що використовується в технологічних цілях (обслуговує зерносушарку, працює на пелетах чи електроенергії, потужність – до 25 МВт); може бути джерелом шкідливих викидів в атмосферне повітря. ЗР: оксид Азоту (у перерахунку на діоксид Азоту) та діоксид Азоту, 420 мг/м³; від індивідуальних опалювальних систем - викид теплової енергії буде незначним (у разі використання дизель-генератору, потужність установки – до 25кВт, витрата палива за рік – 0,5т); труби вентиляційних систем технологічних приміщень. Незапланований негативний вплив можливий лише при аварійних ситуаціях.

Відкритих ємностей зберігання та сушіння зерна не передбачено, незапланований негативний вплив можливий лише при аварійних ситуаціях.

Орієнтовний перелік основних джерел викидів шкідливих речовин (буде визначений на подальших стадіях проєктування):

- ГУАР (вивантаження зернових), джерело неорганізоване. До атмосферного повітря викидається пил зерновий.

- Робоча башта, сепаратор, джерело організоване. До атмосферного повітря викидається пил зерновий.

- Робоча башта, сепаратор БСХ-100, джерело організоване. До атмосферного повітря викидається пил зерновий.

- Бункер з відходами, джерело неорганізоване. До атмосферного повітря викидається недиференційований за складом пил (аерозоль).

- Зерносушарка, неорганізоване джерело. До атмосферного повітря викидається пил зерновий, вуглецю оксид, азоту діоксид.

- Теплогенератор (як друге джерело), джерело організоване. До атмосферного повітря викидається метан.

- Місце вивантаження зернових в автотранспорт, джерело неорганізоване. До атмосферного повітря викидається пил зерновий.

- Зерносклад, джерело неорганізоване. До атмосферного повітря викидається пил зерновий.

– Гараж (майстерня, заточний верстат, зварювальний пост), неорганізоване джерело. До атмосферного повітря викидаються: вуглецю оксид, вуглеводні граничні С12-С19, азоту діоксид, сажа, ангідрид сірчистий, пил абразивно-металевий, викидаються залізо та його сполуки, марганець та його сполуки, кремній діоксид аморфний.

– КПП, котел типу Ретра 20 кВт, джерело організоване. До атмосферного повітря викидається вуглецю оксид, азоту діоксид, ангідрид сірчистий, недиференційований за складом пил (аерозоль).

- Дизель-генератор (як друге джерело), джерело організоване. До атмосферного повітря викидається азоту діоксид, ангідрид сірчистий, вуглецю оксид, недиференційований за складом пил (аерозоль), вуглеводні насичені С12-С19 (розчинник РПК-26611 і ін.) у перерахунку на сумарний органічний вуглець, акролеїн.

– Відкритий майданчик зберігання техніки, неорганізоване джерело. До атмосферного повітря викидаються: вуглецю оксид, вуглеводні граничні С12-С19, азоту діоксид, сажа, ангідрид сірчистий.

Під час проведення будівельних робіт можливий вплив від двигунів авто- та будівельної техніки, що працюють на двигунах внутрішнього згорання (орієнтовні показники шкідливих речовин при часу роботи автотранспорту 500 годин/рік): оксид вуглецю – 197,8 кг/т; вуглеводні насичені – 28,5 кг/т; метан 0,64 кг/т; оксид азоту – 21,6 кг/т; аміак 0,004кг/т; вуглецю діоксид 3183 кг/т, під час зварювальних робіт (при зварюванні виділяються: заліза оксид (орієнтовний показник -7,48г/кг), марганець та його з'єднання (приймаємо марганцю оксид – 0,5г/кг), хром шестивалентний (приймаємо хрому оксид – 0,02г/кг), азоту оксид (0,7г/кг), вуглецю оксид (2,9г/кг)). Уточнені дані будуть під час розробки робочого проекту. Вплив під час будівельних робіт – тимчасовий.

Під час функціонування підприємств буде вплив автотранспорту: на дизельному пальному, забруднююча речовина: Азоту діоксид (Азот (IV) оксид), Азот (II) оксид (Азоту оксид) Вуглець (Сажа), Сірка діоксид (Ангідрид сірчистий), Вуглецю оксид, Гас. На бензині - забруднююча речовина: Азоту діоксид (Азот (IV) оксид), Азот (II) оксид (Азоту оксид), Сірка діоксид (Ангідрид сірчистий), Вуглецю оксид, Бензин (нафтовий, малосірчистий)/в перерахунку на вуглець; кількість забруднюючої речовини 0.1523 т/рік.

Таблиця 3.1. Орієнтовний перелік відходів на території ДПТ (обсяги будуть уточнені на подальших стадіях проектування):

№	Назва відходів за ДК 005-96	Код відходів за ДК 005-96	Клас небезпеки
1	Абсорбенти зіпсовані, відпрацьовані чи забруднені	7730.3.1.04	3
2	Масла та мастила моторні, трансмісійні, інші зіпсовані або відпрацьовані	6000.2.8.10	2
3	Матеріали обтиральні зіпсовані, відпрацьовані чи забруднені (ганчір'я промаслене)	7730.3.1.06	3
4	Шини, зіпсовані перед початком експлуатації, відпрацьовані, пошкоджені чи забруднені під час експлуатації(відпрацьовані покришки автотранспорту)	6000.2.9.03	4
5	Батареї свинцеві зіпсовані або відпрацьовані	6000.2.9.04	1
6	Залишки зернові від очищення зерна	1561.2.9.04	4
9	Відходи одержані в процесі зварювання	2820.2.1.20	4
10	Брухт електронних компонентів	3000.2.9.01	2
11	Відходи комунальні (міські) змішані, у т. ч. сміття з урн (побутові відходи)	7720.3.1.01	4
12	Вироби абразивні некондиційні	2681.3.1.01	4

Стан водного середовища. Стан поверхневих водних об'єктів.

Поверхневих водних об'єктів на території планування немає. На території запроєктовано пожезрезервуари. Будівництво проєктованих будівель та здійснення запланованої діяльності не матимуть впливу на водні об'єкти.

Стан підземних водних горизонтів і якість питних вод.

Даних щодо впливу мереж на стан підземних вод немає. Проєктом передбачається будівництво мереж водопостачання та каналізування проєктних будівель та споруд на локальні очисні споруди каналізації. Вплив на підземні води незначний, тимчасовий – під час будівельних робіт. Будівництво нових інженерних мереж з сучасних матеріалів та сучасних технологічних рішень покращить стан підземних вод.

Передбачається закрита мережа відведення поверхневих стічних вод. Запроєктовані очисні споруди повинні враховувати наявність у стічних водах концентрацій шкідливих речовин та містити технологічні рішення щодо їх нейтралізації.

Стан земельних ресурсів, ґрунту, надр. Матеріальні активи.

Територія безпечна щодо затоплення повеневидами. Підґрунтові води залягають, як правило, на глибині понад 3 метри. На території планування корисних копалин не виявлено.

Потенційний вплив планованої діяльності на геологічне середовище передбачає порушення земної поверхні та зміну ландшафту в процесі будівельних робіт – вплив тимчасовий; необхідно передбачити окреме складування родючого шару ґрунту.

Розподіл категорій землекористування: Лісові площі (FO–Forest Lands): існуючий стан 0, проєктний план – 0; Оброблені землі (CR–Croplands) – існуючі 6,7253 га, проєктні - 6,7253 га; Пасовища (GR–Grasslands): існуючі та проєктні - 0; Водно-болотні угіддя (WE–Wetlands): існуючі та проєктні - 0; Поселення (SE–Settlements) – 0 га, проєктні - 0. Інші землі (OT–Other Lands): існуючі 6,7253 га, та проєктні – промислові– 6,7253 га.

Стан поводження з відходами.

Згідно із договорами між підприємством та КП “Гребінківський комбінат комунальних підприємств” спецтранспорт комунального підприємства збирає побутові відходи по заявочній схемі раз на тиждень, із заїздом до майданчиків із сміттєвими баками.

Промислові відходи планується вивозити власним спецтранспортом підприємств до звалища твердих побутових відходів (паспортизоване ММВ), за межами населеного пункту, між містом Гребінка та селом Бесідівщина (кадастровий номер 5320810100:51:029:0021), згідно із заключених договорів на вивіз побутових відходів.

Шкідливих викидів у водні джерела немає і проєктом не передбачається.

Шкідливі відходи на території проєктування будуть передані відповідно до укладених договорів та вимог екологічної безпеки спеціалізованим організаціям.

Побутові відходи планується збирати за допомогою роздільної системи збору контейнерами 4-х типів вмісту – для пластику, для скла, для паперу та інших відходів.

Рекомендується також встановлення урн для сміття перед входами до будівель. Строк служби всіх контейнерів та сміттєзбірників має становити не менше 5 років. Періодичність вивезення ТПВ встановлюється виходячи з необхідності недопущення зберігання ТПВ в контейнерах в холодну пору року (при температурі нижче -5°C) більш ніж 3 доби, в теплу пору року (при температурі вище +5) більше однієї доби. Майданчики повинні мати асфальтове або бетонне покриття, бути огороженими з трьох боків зеленими насадженнями або іншою огорожею, до них повинний забезпечуватись зручний під'їзд та маневрування сміттєвозних машин. При проєктуванні майданчиків мають передбачатись інженерні рішення щодо миття покриття, миття та дезинфекції контейнерів. Відповідальність за утримання контейнерів та місць їх розташування у належному санітарному стані несе власник контейнерів, або обслуговуюча житловий фонд організація. Власник контейнерів або обслуговуюча

житловий фонд організація зобов'язана забезпечувати регулярну мийку та дезинфекцію контейнерних ємностей та площадок під сміттєзбірники.

Загальна кількість та розташування контейнерних майданчиків уточнюються при проєктуванні забудови, реконструкції або благоустрою ділянки. При проєктуванні майданчиків мають передбачатись інженерні рішення щодо миття покриття, миття та дезинфекції контейнерів. Необхідно забезпечувати регулярну мийку та дезинфекцію контейнерних ємностей та площадок під сміттєзбірники.

Шляхи екологічно безпечного поводження з твердими побутовими відходами та відведені місця чи об'єкти їх подальшого розміщення: проєктом передбачається організація роздільного збору побутових відходів із наступним використанням і утилізацією. Майданчики для встановлення контейнерів для сміття повинні бути огорожені і мати тверде покриття (асфальтове, бетонне). Для зберігання та тимчасового збирання побутових відходів рекомендується використовувати контейнери об'ємом 0,36 м³ або 1,1 м³. Гребінківська міська територіальна громада, разом із Пирятинською міською територіальною громадою, Новооржицькою селищною територіальною громадою, Чорнухинською селищною територіальною громадою, підписала Договором про співробітництво територіальних громад у формі утворення спільного комунального підприємства "Екосервіс-2022" щодо розвитку системи управління відходами від 15.11.2022р., в якому передбачається роздільний збір твердих побутових відходів територіями громад-підписантів Договору.

Комунальне підприємство з початку 2023 року розпочало господарську діяльність щодо збору відсортованих відходів та досортування відходів, придатних для повторного використання на мобільній сортувальній лінії. Надалі відсортована сировина буде направлена до спеціалізованих підприємств (КП підписало договори з підприємствами, що займаються збиранням та переробкою відсортованої сировини). Відходи, що не підлягають подальшій переробці, вивозитимуться для захоронення на Пирятинське паспортизоване МВВ, яке перебуває на стадії реконструкції в Полігон.

В рамках проєкту "Підтримка ініціативи з експорту технологій захисту довкілля", який проваджується німецьким товариством міжнародного співробітництва GIZ (меморандум підписаний у 2020 році) створеному комунальному підприємству надано грантову допомогу, на яку закуплено: мобільну сортувальну лінію, прес, навантажувач, два прицепи до тракторів і контейнери (різного кольору для сортування сміття об'ємом 1,1 м³), сміттєвоз об'ємом 20 м³.

Стан природно-заповідного фонду, ландшафту, природних територій та об'єктів.

Об'єктів природно-заповідного фонду на території планування немає. Межі територій та об'єктів природно-заповідного фонду в натурі не встановлювались (проєкти створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду не розроблялись). Зон охоронюваного ландшафту немає. Програма у сфері формування, збереження та використання екомережі не розроблялась. Місцева схема формування екомережі не розроблялась. Елементів екомережі на території планування немає.

Найближчі елементи екомережі – ентомологічний заказник "Бурівщина", на відстані близько 2 км. Найближчі елементи Смарагдової мережі – Національний природний парк "Пирятинський" (Pyriatynskyi National Nature Park (SiteCode: UA0000077), на відстані близько 4,5 км.

Планована діяльність не матиме негативного впливу на території та об'єкти природно-заповідного фонду, об'єкти та структурні елементи екомережі. Об'єкти та території природно-заповідного фонду на території планування на поряд з нею відсутні. Елементів Смарагдової мережі немає.

Рослинний та тваринний світ. Флора, фауна, біорізноманіття.

Джерела підвищеного шуму та вібрації можуть спричинити незначний вплив (фактори тривоги) на середовища перебування, умови розмноження і шляхи міграції тварин. Середовища перебування, розмноження і шляхів міграції тварин на території планування не виявлені. Внаслідок здійснення планованої діяльності можливий

незначний допустимий вплив на просторове, видове, популяційне та ценотичне різноманіття об'єктів рослинного світу.

Радіаційний стан

Згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 23.07.1991р. №106, з урахуванням наступних поточних змін (Постанова від 29.08.1994 р. №600) територія планування не входить в перелік територій, забруднених в результаті аварії на Чорнобильській АЕС.

Дозиметричний паспорт на територію планування не розроблявся. Виходу радону не зареєстровано. Розміщення об'єктів, передбачених детальним планом, не погіршать радіаційний стан.

Електромагнітний фон

Територією планування проходять мережі електропостачання 10кВ, 0,4кВ. Санітарно-захисна зона для ЛЕП та трансформаторних підстанцій напругою менше 220 кВ не встановлюється. Проектновані об'єкти не погіршать електромагнітний фон.

Акустичний режим.

Джерелом зовнішнього техногенного акустичного забруднення є шумове забруднення та вібрації від техніки та обладнання під час сушіння зерна, під час будівельних робіт, автомобільні дороги, залізниця. Територіальній громаді/власникам підприємств рекомендується провести заміри на межі житлової забудови щодо рівня шуму в житлових приміщеннях, розташованих найближче до джерела шуму. В подальшому вести постійний моніторинг стану акустичного забруднення на території проектування та на межі житлової забудови. Рівень шуму від діяльності комплексу сушіння зерна на межі СЗЗ становитиме менше 55 дБА/день.

Джерела шумового забруднення, такі як трансформаторні підстанції, мають локальний вплив, що не виходить за межі охоронної зони об'єктів.

Безпека життєдіяльності населення та його здоров'я.

Наявні дані захворюваності населення серед усіх вікових груп, свідчать про частоту захворювань органів дихання серед усіх груп хвороб, що свідчить про більш ймовірний вплив стану атмосферного повітря на здоров'я людини, наприклад від викидів транспорту.

Розміщення об'єктів, передбачених детальним планом, може мати негативний вплив на здоров'я населення, але оскільки підприємство розміщено на нормативній відстані від житлової забудови і передбачено нормативний рівень озеленення СЗЗ, негативного впливу на здоров'я населення не передбачається.

Об'єкти культурної спадщини.

Об'єктів археології на території планування та навколо неї не відомо. В межах вказаної земельної ділянки розвідкові науково-вишукувальні археологічні чи інвентаризаційні роботи суцільного характеру не проводилися. Отже, впливу на об'єкти культурної спадщини немає.

4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).

Основні екологічні проблеми:

- майже вся територія планування перебуває в межах СЗЗ кладовища;
- відсутність даних досліджень щодо стану атмосферного повітря, ґрунту, підґрунтових вод;
- недостатній рівень організації поводження з ТПВ;
- забруднення атмосферного повітря від автотранспорту та техніки;
- відсутність повноцінної системи відведення поверхневих дощових вод;
- відсутність місцевої схеми формування екомережі, програми у сфері формування, збереження та використання екомережі;
- наявність занедбаних територій.

Даних щодо особливого стану регіону та населеного пункту в частині охорони здоров'я населення немає.

Територій з природоохоронним статусом немає, тому проблем не визначено. На території проектування об'єкти природнозаповідного фонду а також території, зарезервовані до заповідання, відсутні.

Таблиця 4.1. Причини та ризики основних екологічних проблем території проектування

№п/п	Сфера екологічної проблеми	Причини, ризики	Спосіб вирішення/ заходи щодо запобігання
1	Атмосферне повітря	<p>Діяльність підприємства впливає на стан атмосферного повітря, а саме під час технологічного процесу до атмосферного повітря викидається пил зерновий, недиференційований за складом пил (аерозоль) (бункер з відходами), вуглецю оксид, азоту діоксид, метан (теплогенератор), вуглеводні граничні, вуглеводні граничні C12-C19, азоту діоксид, сажа, ангідрид сірчистий (гараж) (пил абрезивно-металевий, залізо та його сполуки, марганець та його сполуки, кремній діоксид аморфний (майстерні) та інші сполуки.</p> <p><u>Автотранспорт</u>, який сприятиме хімічному та акустичному забрудненню. Викиди забруднюючих речовин та рівень шуму можуть підвищитися в результаті збільшення інтенсивності руху транспорту. При реконструкції та ремонті дороги, будівництві нових проїздів можливі впливи: тимчасовий шум від будівельної техніки та обладнання, викиди у атмосферне повітря пилу від сипучих матеріалів та шкідливих речовин від роботи автотранспорту.</p> <p><u>Системи опалення</u>, в результаті чого можливе хімічне забруднення від викидів забруднюючих речовин продуктів згорання палива.</p>	<p>Встановлення санітарно-захисної зони. Контроль за дотриманням режиму санітарно-захисної зони. Лабораторний контроль за станом атмосферного повітря під час експлуатації об'єктів (проводиться власником).</p> <p>Впровадження сучасних систем опалення із застосуванням теплових установок (теплогідромеханічні генератори, теплові насоси і т.ін). Вибір конструктивних та технологічних рішень систем опалення вирішується на стадії робочого проектування з урахуванням норм охорони навколишнього середовища.</p> <p>Дотримання технології виробництва, відомчих норм; дотримання технічних умов.</p> <p>Удосконалення транспортної мережі, реконструкція існуючих доріг з улаштуванням твердого покриття.</p> <p>Дотримання технології виробництва під час будівництва доріг.</p>
2	Водні ресурси: підземні та поверхневі води	<p>Будівництво свердловини та водонапірної башти матиме вплив на стан підземних вод (тимчасовий під час будівництва).</p> <p>Улаштування споруд каналізування може привести до забруднення підземних вод, якщо буде обраний неправильний тип споруд чи неправильно розрахований їх об'єм (визначаються на подальших стадіях проектування). Це матиме негативний вплив на стан рослинного, тваринного світу та здоров'я населення.</p> <p>У разі прориву мереж можливе зволоження ґрунтів, отруєння ґрунтових організмів, забруднення органічними та хімічними речовинами, зміни складу ґрунтів.</p>	<p>Зменшення тривалості будівництва;</p> <p>контроль за станом інженерних мереж та споруд, регулярний огляд та ремонт, контроль якості води в мережі.</p>
3	Відходи	<p>Будівництво проектних об'єктів призведе до утворення ТПВ. При будівництві - утворюватиметься будівельне сміття, проблема утворення</p>	<p>Проектом надаються рекомендації з облаштування майданчиків для сміттєвих баків з твердим покриттям, огорожею.</p>

		якого матиме тимчасовий характер. Реконструкція та розширення існуючого підприємства призведе до збільшення кількості утворених ТПВ. Під час діяльності підприємства утворюватимуться небезпечні відходи, які (при неправильному поводженні з ними) можуть спричинити шкідливий вплив на довкілля.	Всі будівельно-монтажні роботи повинні проводитись винятково в межах відводу землі; обмеження руху транспорту та складування будівельних матеріалів та обладнання в період будівництва на землях не введених в територію будівництва. Своєчасний вивіз будівельного сміття, своєчасна та безпечна утилізація конструкцій та будівель, визначення можливості та організація повторного використання матеріалів після припинення функціонування об'єкта. Відходи, які утворюються під час провадження планованої діяльності будуть передані відповідно до укладених договорів та вимог екологічної безпеки спеціалізованим організаціям.
4	Ґрунти	<u>Автотранспорт</u> . Ризики: ущільнення ґрунту при русі поза дорогами, отруєння ґрунтів відпрацьованими газами та сипкими матеріалами, забруднення ґрунтів хімічними речовинами. Результат - зміна кислотності та складу ґрунтів. Шум і вібрація можуть призвести до сповільнення росту рослин, загибелі живих організмів. Стічні води при неправильному облаштуванні <u>каналізаційних очисних споруд та системи поверхневого збору стоків</u> можуть стати причиною зволоження ґрунтів, отруєння ґрунтових організмів, забруднення органічними та хімічними речовинами, зміни складу ґрунтів.	Улаштування доріг з твердим покриттям. Облаштування системи поверхневих стічних вод. Дотримання технології будівництва інженерних мереж. Контроль за станом інженерних мереж та споруд, регулярний огляд та ремонт, контроль за станом ґрунту. Дотримання технології виробництва, відомчих норм; дотримання технічних умов.
5	Здоров'я населення, стан рослинного та тваринного світу	Усі вище описані та проаналізовані впливи від реалізації проектних рішень містобудівної документації можуть мати негативні впливи на рослинний, тваринний світ та здоров'я населення, якщо запропоновані заходи не будуть передбачені та реалізовані.	У разі реалізації усіх запропонованих заходів (у т.ч. таких як нормативне озеленення території), негативного впливу на здоров'я населення, стан рослинного та тваринного світу не буде

5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування.

Таблиця 5.1. Зобов'язання у сфері охорони довкілля

Зобов'язання міжнародного, національного рівня (Рамська Конвенція ООН про зміну клімату Паризька хартія; Національна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Україні у 2022 році) (Національний план управління відходами до 2030 року)	Зобов'язання регіонального рівня (Регіональної програми охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на 2022-2027 роки)	Шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування
1	2	3
Атмосферне повітря		
Зменшення викидів забруднюючих речовин і парникових газів	Сприяння суб'єктам господарювання у виконанні вимог природоохоронного законодавства, реалізації діяльності щодо навантаження на довкілля, а також виконанні контролюючих функцій	<ol style="list-style-type: none"> 1. Контроль за обсягами викидів ЗР згідно наданих дозволів підприємству. 2. Проектом надаються рекомендації щодо використання сучасних технологій в системах опалення, використання альтернативних джерел енергії, застосування альтернативних видів пального для автотранспорту. 3. Підприємству: вживати заходи щодо зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин. 4. Здійснювати контроль за обсягом і складом забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря. 5. Заздалегідь розробляти спеціальні заходи щодо охорони атмосферного повітря на випадок виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру і вживати заходів для ліквідації причин, наслідків забруднення атмосферного повітря. 6. Забезпечувати здійснення інструментально-лабораторних вимірювань параметрів викидів забруднюючих речовин стаціонарних джерел
Ґрунти		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Охорона земель і ґрунтів. 2. Контроль за вмістом ЗР у ґрунті. 	Контроль за вмістом ЗР у ґрунті.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Благоустрій та озеленення територій. 2. Організація відведення поверхневих стічних вод. 3. Захист земель від ерозії, підтоплення, заболочування, забруднення відходами виробництва; 4. Використання земельної ділянки тільки в межах цільового призначення з дотриманням вимог земельного законодавства;

		5.Збереження (складування) ґрунтово-рослинного шару з дотриманням технології збереження родючості.
Відходи		
1.Управління відходами та ресурсами, повернення у господарський обіг ресурсоцінних матеріалів. 2.Зменшення частки відходів, що захоронюються. 3. Залучення населення до роздільного збирання побутових відходів та стимулювання такого їх збирання. 4.Введення в експлуатацію сміттесортувальних ліній та сміттепереробних заводів.	Раціональне використання та зберігання відходів виробництва та побутових відходів; вдосконалення системи санітарної очистки території шляхом налагодження своєчасного збору та знешкодження ТПВ; удосконалення системи роздільного збирання, сортування та утилізації сміття	1.Рекомендується розробка системи санітарної очистки території шляхом налагодження своєчасного збору та знешкодження ТПВ; 2. Удосконалення системи роздільного збирання, сортування та утилізації сміття - облаштування майданчиків для розміщення сміттєзбирних контейнерів 4-х типів вмісту – для пластику, для скла, для паперу та інших відходів. 3.Відходи, які утворюються під час провадження планованої діяльності передаються відповідно до укладених договорів та вимог екологічної безпеки спеціалізованим організаціям. 4.Операції у сфері поводження з відходами здійснювати на визначених територіях із додержанням санітарних та екологічних норм у спосіб, що забезпечує можливість подальшого використання відходів як вторинної сировини і безпеку для навколишнього природного середовища та здоров'я людей. Утилізація відходів як вторинної сировини на підприємстві не здійснюється. Відходи вторинної сировини, в разі їх накопичення, передаються спеціалізованим підприємствам згідно договорів.
Біорізноманіття		
Збереження біорізноманіття та ландшафтів	1.Збереження та відтворення рослинного світу, підвищення рівня лісистості області. 2.Розвиток, охорона та утримання об'єктів природно-заповідного фонду	1.Озеленення СЗЗ. 2.Максимальне озеленення вільної від забудови території.
Здоров'я населення		
Покращення умов санітарії населених місць	Покращення санітарних умов населених пунктів	1.Забезпечення системи раціонального водовідведення та очистки поверхневого стоку (з урахуванням інженерно-геологічних факторів тощо) з локальними очисними спорудами з подальшим вивезенням стоків спецавтомобілями; 2. Передбачається каналізування на сучасні локальні очисні споруди; 3. В аварійних ситуаціях, пов'язаних з їх забрудненням, що може шкідливо вплинути на здоров'я людей і стан водних екосистем, негайно розпочати ліквідацію її наслідків і повідомити про аварію відповідні органи виконавчої влади

Зобов'язанням у сфері охорони довкілля для виконавчого комітету є:

-контролювати використання земельних ділянок за функціональним та цільовим призначенням передбаченим Планом зонування території;

-проконтролювати поводження з відходами по території планування (відходи, які утворюються під час провадження планованої діяльності будуть передані відповідно до укладених договорів та вимог екологічної безпеки спеціалізованим організаціям), розробити та затвердити програму у сфері формування, збереження та використання екомережі, місцеву схему формування екомережі; проконтролювати дотримання санітарно-захисних зон від об'єктів, які є джерелами виділення шкідливих речовин, запахів, підвищених рівнів шуму, вібрації, ультразвукових і електронних полів, іонізуючих випромінювань;

-на всіх етапах реалізації містобудівної документації проєктні рішення повинні здійснюватись у відповідності з нормами і правилами охорони навколишнього середовища і вимог екологічної безпеки, в тому числі вимоги Закону України "Про охорону земель"; Закону України "Про охорону навколишнього природного середовища"; Закону України "Про охорону атмосферного повітря", Закону України "Про природно-заповідний фонд України", "Про екологічну мережу України", "Про рослинний світ", "Про тваринний світ" тощо.

- дотримання видів використання території та об'єктів, передбачених містобудівною документацією; експлуатація підприємства повинна здійснюватися відповідно до вимог діючих в Україні нормативних актів з охорони праці, техніки безпеки, промислової гігієни і вибухової та пожежної безпеки;

- здійснювати контроль за дотриманням санітарно-захисних зон;

- здійснювати контроль за дотриманням охоронних зон;

- здійснення контролю за станом довкілля за окремими складовими.

Зобов'язання міжнародного та державного рівнів щодо запобігання негативному впливу на довкілля та здоров'я населення.

Аналіз зобов'язань у сфері охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, встановлених на міжнародному рівні: міжнародні зобов'язання європейського рівня у сфері охорони довкілля на даний час в Україні регламентуються "Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони".

Зобов'язання також встановлюють:

Директива 96/62/ЄС щодо оцінки і контролю навколишньої атмосфери, директива 96/61/ЄС є базовою, вона встановлює перелік речовин, вміст яких у повітрі визначається при проведенні оцінки якості повітря. Серед усіх речовин виділено ті, що повинні досліджуватися на початковій стадії: сірчаний ангідрид; діоксид азоту; висівні частинки у вигляді сажі; суспендовані речовини, свинець та озон та ті, що виділено як інші: бензол; окис вуглецю; ароматичні вуглеводні; кадмій; миш'як; нікель та ртуть. Визначено, що дозволяється проведення аналізу вмісту інших речовин, що є специфічними для певної території.

Основні зобов'язання європейського рівня у сфері водних ресурсів регламентуються: Директивою 2000/60/ ЄС Європейського Парламенту та Ради від 23 жовтня 2000 р. про встановлення рамок діяльності Співтовариства у сфері водної політики із змінами та доповненнями, внесеними Рішенням 2455/2001/ЄС і Директивою 2009/31/ЄС; Директивою Ради 98/83/ ЄС від 3 листопада 1998 року про якість води, призначеної для споживання людиною, із змінами та доповненнями, внесеними Регламентом (ЄС) № 1882/2003.

Директива Ради 91/676/ ЄЕС від 12 грудня 1991 року про захист вод від забруднення, спричиненого нітратами з сільськогосподарських джерел, із змінами і доповненнями, внесеними Регламентом (ЄС) № 1882/2003.

Директива 98/83/ ЄС про якість води, призначеної для споживання людиною спрямована на забезпечення захисту здоров'я людей від несприятливого впливу будь-якого забруднення води, призначеної для споживання людиною, гарантуючи, що така

вода є безпечною та чистою. Директива встановлює необхідні стандарти для води, призначеної для споживання людиною. Загалом, 48 мікробіологічних та хімічних показників підпадає нормуванню у воді. Вимоги Директиви застосовуються до питної води з усіх систем водопостачання, що обслуговують понад 50 осіб або поставляють більше 10 м³/добу, а також для питної води з цистерн, питної води в пляшках або контейнерах, води, що використовується в харчовій промисловості тощо – для працівників на території планування питна вода – привозна в ємностях.

Директива Ради 1999/31/ЄС щодо захоронення відходів від 26 квітня 1999 року орієнтує на запобігання або зменшення, наскільки це можливо, негативного впливу на навколишнє середовище від захоронення відходів завдяки запровадженню суворих технічних вимог до відходів та полігонів.

Основні зобов'язання європейського рівня у сфері охорони земель регламентуються: Директивою 2004/35/ЄС від 21.04.2004, мета якої встановити для попередження та ліквідації наслідків екологічної шкоди рамки екологічної відповідальності, що ґрунтуються на принципі "забруднювач-платник". Статтею 2 пунктом с) встановлюється поняття шкоди, що вражає ґрунти, зокрема будь-яке зараження ґрунтів, яке викликає ризик значних негативних наслідків для здоров'я людини від безпосереднього або не безпосереднього проникнення у поверхню або в ґрунт речовин, препаратів, організмів або мікроорганізмів.

Основні зобов'язання європейського рівня у сфері управління відходами регламентуються: Директивою 2008/98/ЄС про відходи (рамкова); Директивою 1999/31/ЄС про захоронення відходів; Директивою 2006/21/ЄС про управління відходами видобувної промисловості. Рамковою директивою про відходи встановлює законодавчу базу для поводження з відходами у Співтоваристві. Основні зобов'язання європейського рівня у сфері охорони біорізноманіття регламентуються: європейською стратегією збереження біологічного та ландшафтного різноманіття (Софія, 23-25 жовтня 1995 року), яка орієнтована на охоплення усіх ініціатив в сфері збереження біологічного і ландшафтного різноманіття в рамках єдиного європейського підходу з урахуванням міркувань, пов'язаних з біологічним і ландшафтним різноманіттям, в соціальних та економічних галузях (секторах);

Конвенцією ООН про охорону біологічного різноманіття (від 1992 року), мета якої є збереження біологічного різноманіття, стале використання його компонентів і спільне одержання на справедливій і рівній основі вигод, пов'язаних з використанням генетичних ресурсів.

Базовими документами на даний час в Україні, що на державному рівні регламентують зобов'язання у сфері охорони довкілля та створення безпечних умов життєдіяльності людей, що повинні враховуватись при прийнятті рішень на місцевому рівні, є:

- Закон України "Про охорону атмосферного повітря";
- Закон України "Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності";
- Закон України "Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року";
- Закон України "Про охорону навколишнього природного середовища";
- Закон України "Про забезпечення санітарного й епідемічного благополуччя населення";
- Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні";
- Закон України "Про основи містобудування".

Згідно із Законом України "Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року" метою національної екологічної політики є стабілізація і поліпшення стану навколишнього природного середовища України шляхом інтеграції екологічної політики до соціально-економічного розвитку України для гарантування екологічно безпечного природного середовища для життя і здоров'я

населення, впровадження екологічно збалансованої системи природокористування та збереження природних екосистем.

Згідно із Законом України “Про охорону навколишнього природного середовища”, у даній сфері визначені завдання, якими регулюються відносини на усіх рівнях в Україні у галузі запобігання і ліквідації негативного впливу господарської та іншої діяльності на навколишнє природне середовище, збереження природних ресурсів, генетичного фонду живої природи, ландшафтів та інших природних комплексів, унікальних територій та природних об'єктів, пов'язаних з історико-культурною спадщиною.

- Постанова КМУ “Про затвердження Порядку організації та проведення моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря” від 09.03.1999 № 343;

- Постанова КМУ “Про затвердження переліку найбільш поширених і небезпечних забруднюючих речовин, викиди яких в атмосферне повітря підлягають регулюванню” від 29.11.2001 № 1598;

- Постанова КМУ “Про затвердження Порядку ведення державного обліку в галузі охорони атмосферного повітря” від 13.12.2001 № 1655;

- Постанова КМУ “Про Порядок розроблення та затвердження нормативів екологічної безпеки атмосферного повітря” від 13.03.2002 № 299;

- Постанова КМУ “Про Порядок розроблення і затвердження нормативів граничнодопустимого рівня впливу фізичних та біологічних факторів стаціонарних джерел забруднення на стан атмосферного повітря” від 13.03.2002 №300.

- Одним із найбільш важливих зобов'язань, що обов'язково повинно враховуватись при реалізації проекту генерального плану, є забезпечення належного контролю за станом атмосферного повітря.

- Питання контролю у галузі охорони атмосферного повітря регламентуються статтею 27. Закону України “Про охорону атмосферного повітря”, згідно якої контроль здійснюється з метою забезпечення дотримання вимог законодавства про охорону атмосферного повітря місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, посадовими особами цих органів, а також підприємствами, установами, організаціями та громадянами.

- Результатом дотримання положень законодавства усіма суб'єктами господарювання є якісний стан атмосферного повітря, а це означає відповідний рівень забруднення повітря. Процедура спостереження й оцінки стану атмосферного повітря регулюється Постановою КМУ “Про затвердження Порядку організації та проведення моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря” від 09.03.1999 № 343.

- Згідно даної Постанови: - “моніторинг у галузі охорони атмосферного повітря проводиться з метою отримання, збирання, оброблення, збереження та аналізу інформації про рівень забруднення атмосферного повітря, оцінки та прогнозування його змін і ступеня небезпечності та розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття рішень у галузі охорони атмосферного повітря”.

Зобов'язання регіонального та місцевого рівня щодо охорони довкілля та забезпечення безпечних умов проживання населення, визначаються наступними документами:

Стратегією розвитку Полтавської області на період до 2027 року, затвердженою рішенням двадцять дев'ятої пленарної сесії Полтавської обласної ради сьомого скликання від 20 грудня 2019 року; Регіональною програмою охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на 2022-2027 роки (“Довкілля-2027”), затвердженою рішенням чотирнадцятої позачергової сесії сьомого скликання Полтавської обласної ради від 26 липня 2017 року.

Однією з важливих складових цих документів є організація моніторингу за станом довкілля, головною метою якого є досягнення високого рівня інформаційного забезпечення державного контролю за станом довкілля, прогнозування його змін та надання рекомендацій виконавчим органам для врахування екологічних проблем при прийнятті управлінських рішень.

Зобов'язання регіонального та місцевого рівня у сфері охорони атмосферного повітря.

Враховуючи вищенаведені документи, та з метою охорони атмосферного повітря міській раді та її виконавчим органам в межах повноважень та у спосіб, що передбачені законами України, відповідно до Закону України "Про охорону атмосферного повітря" зобов'язати підприємства, що здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря та діяльність яких пов'язана з впливом фізичних та біологічних факторів на його стан, наступне:

- здійснювати організаційно-господарські, технічні та інші заходи щодо забезпечення виконання вимог, передбачених стандартами та нормативами екологічної безпеки у галузі охорони атмосферного повітря, дозволами на викиди забруднюючих речовин тощо;
- вживати заходів щодо зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин і зменшення впливу фізичних факторів;
- забезпечувати безперебійну ефективну роботу і підтримання у справному стані споруд, устаткування та апаратури для очищення викидів і зменшення рівнів впливу фізичних та біологічних факторів;
- здійснювати контроль за обсягом і складом забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря, і рівнями фізичного впливу та вести їх постійний облік;
- заздалегідь розробляти спеціальні заходи щодо охорони атмосферного повітря на випадок виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру і вживати заходів для ліквідації причин, наслідків забруднення атмосферного повітря;
- забезпечувати здійснення інструментально-лабораторних вимірювань параметрів викидів забруднюючих речовин стаціонарних і пересувних джерел та ефективності роботи газоочисних установок;
- забезпечувати розроблення методик виконання вимірювань, що враховують специфічні умови викиду забруднюючих речовин;
- використовувати метрологічно атестовані методики виконання вимірювань і повірені засоби вимірювальної техніки для визначення параметрів газопилового потоку і концентрацій забруднюючих речовин в атмосферному повітрі та викидах стаціонарних і пересувних джерел;
- здійснювати контроль за проєктуванням, будівництвом і експлуатацією споруд, устаткування та апаратури для очищення газопилового потоку від забруднюючих речовин і зниження впливу фізичних та біологічних факторів, оснащення їх засобами вимірювальної техніки, необхідними для постійного контролю за ефективністю очищення, дотриманням нормативів гранично допустимих викидів забруднюючих речовин і рівнів впливу фізичних та біологічних факторів та інших вимог законодавства в галузі охорони атмосферного повітря.

До основних зобов'язань згідно із "Національним планом управління відходами до 2030 року", що потребують виконання на місцевому рівні, належать:

- розділ 1. Загальні положення: п. 11, п. 16, п. 18 - 20;
- розділ 2. Побутові відходи: п. 26 - 42;
- розділ 3. Небезпечні відходи: п. 47 - 54, 59, 60;
- розділ 6. Промислові відходи: п. 63 - 72, 88 - 91;
- розділ 7. Відходи упаковки: п. 105;
- розділ 8. Відходи електричного та електронного обладнання: п. 110- 112;
- розділ 9. Відпрацьовані батареї, батареї і акумулятори: п. 117 - 119;
- розділ 10. Медичні відходи: п. 121 - 123;
- розділ 11. Зняті з експлуатації транспортні засоби: п. 126 - 128.

Щодо поводження з ТПВ: відповідальність за встановлення контейнерів для збору ТПВ несе власник об'єкту, за утримання контейнерів та місць їх розташування у належному санітарному стані несе власник контейнерів, або обслуговуюча організація.

Власник контейнерів або обслуговуюча організація зобов'язана забезпечувати регулярну мийку та дезінфекцію контейнерних ємностей та майданчиків під сміттєзбірники. Виробничі відходи повинні бути вивезені за окремими договорами зі спеціалізованими організаціями. Усіма підприємствами повинно бути суворо дотримано діюче законодавство щодо поводження з небезпечними відходами.

Оскільки централізованих мереж тепlopостачання на території планування немає, можливе використання дизель-генераторів для аварійного електропостачання: у ДСП № 173 від 19.06.1996 р. санітарно-захисна зона для дизель-генератора не визначена. Враховуючі, що дизель-генератор є джерелом викиду забруднюючих речовин в атмосферне повітря та джерелом шуму, у відповідності до вимог п. 5.5 ДСП № 173 від 19.06.1996 р. необхідно провести розрахунок забруднення атмосферного повітря відповідно до вимог "Методики расчета концентраций в атмосферном воздухе вредных веществ, содержащихся в выбросах предприятий", затвердженої Головою Державного комітету СРСР по гідрометеорології та контролю природного середовища 04.08.1986 р. (ОНД-86) та розрахунок рівнів шуму з урахуванням реальної санітарної ситуації (фонового забруднення, особливостей рельєфу, метеоумов, рози вітрів та ін.).

Замовник у межах своєї компетенції організовує здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення. Моніторинг стану довкілля на власній земельній ділянці здійснює власник чи користувач ділянки.

6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків.

Проектом вирішується питання впорядкування функціонального зонування території, створення належного естетичного і природного середовища, благоустрій території.

Короткострокові наслідки (1 рік) – порушення рослинного покриву внаслідок будівельних робіт під час будівництва проектних об'єктів; порушення акустичного режиму під час будівельно-монтажних робіт (вплив на біорізноманіття).

Середньострокові наслідки (3-5 років) – планування території; будівництво проєктованих об'єктів; забезпечення нормативної площі озеленених територій.

Довгострокові наслідки (50-100 років) – до довгострокових наслідків належать напрями видалення та утилізації будівельних відходів, ТПВ, виробничих відходів, стічних вод, питання утилізації будівель та споруд по закінченню строку експлуатації.

Результати представлені у вигляді матриці, що містить оцінку на основі рейтингу потенційних наслідків, у Таблиці 6.1. На основі оцінки окремих заходів проєкту проведено аналіз потенційних кумулятивних та синергічних впливів та ризиків, визначені можливі альтернативні рішення проєкту документу державного планування. Огляд потенційних негативних впливів та заходів з пом'якшення впливу представлений у Таблиці 6.1.

Серед ключових наслідків проєкту документу державного планування (містобудівної документації) доцільно виділити:

- атмосферне повітря: очікується шкідливий вплив від діяльності підприємства.
- водний басейн (підземні води), ґрунти: будівництво свердловини водопостачання та інженерних мереж може вплинути на стан підземних вод. Влаштування локальних очисних споруд та системи збору поверхневих стічних вод матиме позитивний вплив.

- біорізноманіття: рослинний та тваринний світ - джерела підвищеного шуму внаслідок будівельних робіт можуть спричинити незначний вплив (фактори тривоги) на

середовища перебування, умови розмноження і шляхи міграції тварин. Внаслідок здійснення планованої діяльності можливий незначний допустимий вплив на просторове, видове, популяційне та ценотичне різноманіття об'єктів рослинного світу.

- здоров'я населення: у разі дотримання санітарно-захисної зони негативного впливу на здоров'я населення не передбачається.

У Таблиці 6.1. наведені основні виявлені впливи.

Шкала оцінки:

- 2 - суттєво негативний вплив,
- 1 - помірний негативний вплив,
- 0- очікуваний вплив відсутній,
- +1- помірний позитивний вплив,
- +2 - суттєво позитивний вплив.

Таблиця 6.1. Фактори ймовірного впливу в результаті запропонованих проектних рішень

№	Назва проектного рішення	Потенційний вплив на компоненти довкілля				
		Повітря	Вода	Ґрунт	Біорізноманіття	Здоров'я населення
Реконструкція виробничих підприємств						
1	Будівництво проєктованих об'єктів	-2	0, -1	0, -1	0, -1	-1
Реконструкція інженерної інфраструктури						
2	Будівництво свердловини водопостачання з водонапірною баштою	0	0, -1	0, -1	0, -1	+1
3	Будівництво локальних очисних споруд	0	0, -1	0, -1	0, -1	+1
4	Прокладення підземних кабелів електропостачання, зв'язку	0	0, -1	0, -1	0, -1	+1
Вулично-дорожня мережа						
5	Капітальний ремонт існуючих проїздів, облаштуванням тимчасової автостоянок, також створення велодоріжок та тротуарів з твердим покриття	0	0	+1	0	+1
Розвиток мережі рекреаційних установ та створення зон короткочасного відпочинку						
6	Озеленення вільної від забудови території з улаштуванням зон відпочинку та з використанням зелених насаджень порід, традиційних для цього регіону	0	+1	0, -1	+1	+2
7	Організація СЗЗ навколо виробничих об'єктів	+1	+1	+1	0	0
Об'єкти комунального призначення						
8	Улаштування майданчиків для сміттєвих баків	-1	0	-2	0	+1
9	Утворення небезпечних відходів під час роботи	-2	0, -1	-2	-1	-2

	підприємств						
Об'єкти, на які поширюються дія Закону України "Про оцінку впливу на довкілля", та їх ймовірний вплив на довкілля							
10	Буріння артезіанських свердловин з водонапірними баштами та резервуарами чистої води	0	0, -1	0, -1	0, -1	0, -1	0,-1

Найбільш негативний вплив на довкілля здійснюється існуючим підприємством.

6.2. Можливість негативних кумулятивних ефектів

У даному підрозділі наведений короткий огляд оцінки ризиків кумулятивних ефектів. Для кожного ключового рішення, що має потенційні негативні наслідки (впливи), які визначені у Таблиці 6.1, надані пояснення потенціального кумулятивного впливу та надані пропозиції щодо їх пом'якшення (Табл. 6.2).

Таблиця 6.2 Оцінка екологічних ризиків кумулятивних ефектів та потенційних можливостей їх пом'якшення

Проектне рішення (з потенційним негативним впливом)	Потенційний кумулятивний вплив	Запропонований захід з пом'якшення впливу
	Атмосферне повітря	
Будівництво будівель та споруд	1.Збільшення щільності забудови; 2.Викиди в атмосферне повітря автономних систем опалення та транспортними засобами (збільшення транспортного навантаження на ці ділянки); 3. Пилове забруднення від пересипання зерна; 4. Будівництво топочного вузла для обслуговування зерносушарки	Дотримання нормативного рівня озеленення території. Встановлення нормативної СЗЗ, контроль за відсотком озеленення СЗЗ. Впровадження сучасних систем опалення із застосуванням теплових установок (теплогідромеханічні генератори, теплові насоси і т.ін). Вибір конструктивних та технологічних рішень систем опалення вирішується на стадії робочого проектування з урахуванням норм охорони навколишнього середовища Використання новітніх технологій в технологічному обладнанні, з мінімальним впливом на довкілля. Лабораторний контроль за станом атмосферного повітря.
	Водні об'єкти	
Будівництво будівель та споруд	1.Забруднення ґрунтових вод каналізаційними стоками, стоками від відходів; 2.Збільшення забруднених поверхневих стоків	Улаштування очисних споруд. Облаштування майданчиків для сміттєзбірних баків з твердим покриттям та огорожею; улаштування закритої системи збору поверхневих стічних вод за допомогою водовідвідних лотків, водопропускних труб з відведенням поверхневих стічних вод до локальних очисних споруд ("закритого" типу) у місцях пониження рельєфу
Улаштування очисних споруд побутової каналізації. Улаштування очисних споруд поверхневих стічних вод	1.Забруднення ґрунтових стоками у разі неякісного улаштування споруд чи їх виходу з ладу/наповнення	Контроль за станом очисних споруд, регулярний огляд та ремонт. Контроль якості ґрунтових вод.

Реконструкція дорожньо-транспортної мережі, улаштування автостоянок	1.Забруднення ґрунтових вод паливно-мастильними матеріалами	Реконструкцію та будівництво проїздів проводити згідно діючих відомчих норм. Контроль за дотриманням норм, стандартів і правил під час виконання будівельних робіт. Улаштування системи збору поверхневих стічних вод.
	Ґрунти	
Будівництво будівель та споруд	1.Порушення природного стану ґрунтів під час будівництва капітальних споруд та комунікацій, виконання інженерної підготовки території. 2.Забруднення від утворених ТПВ.	Улаштування сучасних локальних очисних споруд. Облаштування майданчиків для смітєвих баків з твердим покриттям, огорожею. Контроль за зберіганням родючого шару ґрунту, який зазнає переміщення під час будівельних робіт та його подальшим використанням. Лабораторний контроль за станом ґрунту.
Облаштування автостоянок, у т.ч. стоянки для вантажного транспорту	1.Порушення природного стану ґрунтів під час будівництва капітальних споруд та комунікацій, виконання інженерної підготовки території. 2.Забруднення від утворених ТПВ. 3. Забруднення паливно-мастильними матеріалами	Улаштування автостоянок з твердим покриттям. Облаштування майданчиків для смітєвих баків з твердим покриттям, огорожею. Контроль за зберіганням родючого шару ґрунту, який зазнає переміщення під час будівельних робіт та його подальшим використанням. Улаштування системи збору поверхневих стічних вод. Лабораторний контроль за станом ґрунту.
	Біорізноманіття	
Будівництво будівель та споруд	1.Скорочення площі ділянок природного рослинного покриву. 2. Збільшення антропогенного навантаження. 3.Збільшення акустичного та хімічного забруднення фауни. 4.Збільшення вібраційного, хімічного забруднення флори.	Контроль за кількістю зелених насаджень, що видаляються під час будівельних робіт. Контроль за площею озеленення земельної ділянки (під час видачі містобудівних умов та обмежень забудови). Контроль за зберіганням родючого шару ґрунту, який зазнає переміщення під час будівельних робіт та його подальшим використанням. Лабораторний контроль за станом атмосферного повітря, ґрунту
Облаштування автостоянок, у т.ч. стоянки для вантажного транспорту	1.Хімічне, акустичне, вібраційне забруднення. 2.Забруднення від утворених ТПВ. 3. Забруднення паливно-мастильними матеріалами	Озеленення територій навколо об'єктів транспорту. Облаштування майданчиків для смітєвих баків з твердим покриттям, огорожею. Контроль за зберіганням родючого шару ґрунту, який зазнає переміщення під час будівельних робіт та його подальшим використанням. Улаштування системи збору поверхневих стічних вод.

		Лабораторний контроль за станом атмосферного повітря, ґрунту.
	Здоров'я населення	
Будівництво будівель та споруд	<p>1.Скорочення площі ділянок озеленення, природного рослинного покриву, і, відповідно, зменшення елементів фотосинтезу.</p> <p>2.Викиди в атмосферне повітря автономних систем опалення та транспортними засобами (збільшення транспортного навантаження на цю ділянку);</p> <p>3. Акустичне забруднення технологічне</p> <p>4.Пилове забруднення</p>	<p>Контроль за кількістю зелених насаджень, що видаляються під час будівельних робіт.</p> <p>Контроль за площею озеленення земельної ділянки під час видачі містобудівних умов та обмежень забудови.</p> <p>Максимальне озеленення території СЗЗ.</p> <p>Контроль за зберіганням родючого шару ґрунту, який зазнає переміщення під час будівельних робіт та його подальшим використанням.</p> <p>Лабораторний контроль за станом атмосферного повітря, ґрунту.</p> <p>Розміщення джерел шкідливого впливу на довкілля на нормативній відстані від житлових приміщень.</p>
Облаштування автостоянок, у т.ч. стоянки для вантажного транспорту	<p>1.Хімічне, акустичне, вібраційне забруднення.</p> <p>2.Забруднення від утворених ТПВ.</p> <p>3. Забруднення вихлопними газами</p>	<p>Озеленення територій навколо об'єктів транспорту. З метою покращення умов для проживання населення, звітом надаються рекомендації щодо будівництва безшумового дорожнього покриття проїздів.</p> <p>Облаштування майданчиків для смітєвих баків з твердим покриттям, огорожею.</p> <p>Контроль за зберіганням родючого шару ґрунту, який зазнає переміщення під час будівельних робіт та його подальшим використанням.</p> <p>Улаштування системи збору поверхневих стічних вод.</p> <p>Лабораторний контроль за станом атмосферного повітря, ґрунту.</p>
Прокладення підземних кабелів електропостачання, зв'язку, мереж водопостачання	1.Електромагнітний вплив на людину	<p>Встановлення охоронних зон для мереж. Дотримання охоронних зон існуючої ТП.</p> <p>Облаштування септику та фільтрувального колодязя на нормативній відстані від будівель та споруд.</p>

Негативні наслідки для довкілля у разі виконання усіх передбачених заходів, мінімізуються.

Проектом надано рекомендації щодо переважних та супутніх видів використання територій, що дасть змогу контролювати види діяльності, що здійснюються на цій території.

Ризики та потенційні негативні/позитивні наслідки.

Атмосферне повітря.

Основні ризики.

Запропоновані рішення з розміщення проєктних об'єктів пов'язані з ризиками погіршення якості атмосферного повітря від викидів с/г підприємства, систем опалення та додаткового автотранспорту. Недотримання технології виробництва, перевищення заявлених потужностей може призвести до погіршення стану повітря. Несвоєчасна реконструкція проїздів може призвести до перевищення прогнозованих рівнів інтенсивності транспортного руху, і відповідно, викидів в атмосферу.

Очікувані позитивні ефекти.

Запропоновані рекомендації та передбачені заходи (табл.6.2.), за умови їх реалізації, призведуть до зменшення забруднення повітря, довкілля та здоров'я населення (впровадження сучасних технологій виробництва, систем опалення, із застосуванням теплових установок сучасного типу: вибір конструкторсько-технологічних рішень системи на стадії робочого проєктування, із забезпеченням норм охорони навколишнього середовища; озеленення вільних від забудови територій; озеленення територій СЗЗ згідно нормативного рівня; лабораторний контроль за станом атмосферного повітря).

Водні ресурси. Ґрунти та земельні ресурси.

Основні ризики.

Порушення природного стану ґрунтів під час будівельних робіт, комунікацій, виконання інженерної підготовки території.

Не реалізація проєктних рішень щодо будівництва сучасних очисних споруд каналізування може супроводжуватись ризиками забруднення ґрунтів та ґрунтових вод.

Під час розміщення проєктних об'єктів відбудеться фізичне переміщення верхніх шарів ґрунту, їх ущільнення, частково привантаження чи видалення із заміною (під час будівництва фундаментів, підвалу чи прокладення підземних мереж – до Зм).

Очікувані позитивні ефекти.

Забруднення підземних вод і ґрунтів в разі нормального функціонування мереж водопостачання та каналізації не відбуватиметься. Улаштування системи збору та відведення поверхневих стічних вод покращить ситуацію зі станом ґрунтів.

Біорізноманіття.

Основні ризики.

Джерела підвищеного шуму внаслідок проведення будівельних робіт можуть спричинити незначний вплив (фактори тривоги) на середовища перебування, умови розмноження і шляхи міграції тварин. Внаслідок здійснення планованої діяльності можливий незначний допустимий вплив на просторове, видове, популяційне та ценотичне різноманіття об'єктів рослинного світу.

Стан здоров'я населення.

Основні ризики.

У разі понаднормованого викиду речовин у атмосферне повітря чи перевищення заявлених потужностей виробництва, може здійснюватись негативний вплив на здоров'я населення.

Очікувані позитивні ефекти.

Оскільки передбачається дотримання нормативної СЗЗ, негативний вплив на здоров'я населення відсутній.

7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування.

З метою охорони й оздоровлення навколишнього середовища у проєкті рекомендовано виконати ряд планувальних і технічних заходів. Намічений комплекс заходів повинен реалізовуватись через дію законів України щодо екологічного стану та санітарно-епідеміологічного контролю території, місцевого самоврядування та виконання заходів, передбачених державними, обласними та районними цільовими програмами щодо охорони та відтворення довкілля.

Основним заходом є функціональне зонування території.

Щодо охорони клімату.

Глобальна зміна клімату та її місцеві прояви (підвищення середньорічної температури та тривалість спекотних посушливих періодів, частота та інтенсивність екстремальних явищ, зокрема, повеней, злив та ураганів, підвищення рівня Чорного та Азовського морів тощо) сьогодні є серед визначальних чинників, що безпосередньо впливають на екологічний стан територій, зміну характеру довкілля, здоров'я громадян, продовольчу безпеку, інфраструктуру, регіональний та місцевий розвиток. Тож прояви зміни клімату, насамперед негативні, та їхні наслідки не можуть ігноруватися в процесі стратегічного планування розвитку регіонів та територіальних громад і потребують систематичного моніторингу і розробки системи заходів з пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї природних екосистем, господарства, зокрема сільського, енергетичного сектору, а також захисту громадського здоров'я та інфраструктури.

У зв'язку з глобальними змінами клімату погіршення стану озонового шару, збільшення парникових газів відбувається постійне збільшення середньої температури повітря.

Заходи пом'якшення негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП: зменшення енерго-, ресурсокористування (передбачається використання сучасних технологій в системах опалення, що будуть уточнені під час розробки робочої документації; також рекомендується використовувати опалювальні прилади меншої потужності ніж ті, потреба в яких існувала 15-20 років тому; використання у якості покрівельних матеріалів покрівель виробу світлого кольору або фарбування у світлі кольори, рефлекторне фарбування – для економії електроенергії на використання кондиціонерів у літній період; використання “зелених стін”, перехід до альтернативних видів пального; збільшення терміну експлуатації будівель шляхом застосування новітніх технологій будівництва та матеріалів); оптимізація транспортних мережевих і розподільчих витрат та розміщення ресурсів; надано рекомендації щодо ремонту дорожнього покриття проїзних частин; пріоритетність напрямків, пов'язаних з використанням регіональних видів твердого палива, енергозбереженням та енергоефективністю.

Напрямок адаптації негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП: сприяння сумарного адаптаційного потенціалу до зміни клімату внаслідок проведення ДДП: енергонезалежність, енергоефективність, водозбереження, матеріалозбереження, перехід на ефективні в умовах зміни клімату технології; зменшення витрат та транспортних потреб; підготовка до надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру (у складі містобудівної документації розробляється розділ ІТЗ ЦЗ ЦО), перевага місцевих ресурсів.

Щодо атмосферного повітря.

Контроль за дотриманням режиму санітарно-захисної зони. Відсоток озеленення СЗЗ до 300м повинен становити не менше 60%.

Санітарно-захисну зону підприємства прийнято 100м (відповідно до Додатку 5 ДСанПіН №173: По переробці продукції рослинництва, продовольчого та фуражного зерна, насіння зернових та олійних культур, трав без відділення протруювання). Мінімальна площа озеленення санітарно-захисної зони в залежності від ширини зони повинна складати: до 300 м - 60%. Проект організації санітарно-захисної зони слід розробляти в комплексі з проектом будівництва (реконструкції) підприємства з першочерговою реалізацією заходів, передбачених у зоні. Нормативна мінімальна площа озеленених територій для СЗЗ проєктованого підприємства площею орієнтовно 21,8347 га: $21,8347 \times 0,6 = 13,1$ га. Існуюча площа озеленених ділянок в межах СЗЗ – 4,07 га, це ділянки, зайняті деревною та трав'яною рослинністю, розміщені з боку житлової забудови с.Тарасівка, тобто, озеленення з боку житлової забудови становить 90-100м від 100-метрової СЗЗ. З південного, південно-східного та південно-західного боків ділянки проєктування розташовані с/г угіддя (ділянки для ведення товарного сільськогосподарського виробництва – паї), що також можна вважати територіями, зайнятими рослинністю. Житлової забудови на цих напрямках немає. Додатково сформовано смуги озеленених територій по периметру земельної ділянки, найменша

ширина таких смуг 5м (відповідно до пункту 7.6.8 ДБН Б.2.2- 12:2019 вздовж межі території виробничої зони, а також для ізоляції окремих виробничих комплексів один від одного належить передбачати улаштування зелених смуг завширшки не менше 5 м). Рівень озеленення території пром підприємств повинен бути не менше 30% (пункт 6.2 ДСП), площа озеленення проєктованої ділянки – 3,6304 га, відсоток озеленення –54%.

Видів флори, що підлягають особливій охороні (додаток I Бернської Конвенції); видів фауни, що підлягають особливій охороні (додаток II); видів тварин, що підлягають охороні (додаток III) на території планування не виявлено. Заборонених засобів і способів добування, відлову та інших форм полювання (додаток IV) не передбачається. У разі виявлення природних оселищ та видів природної фауни і флори, що підлягають особливій охороні в Європі, необхідно забезпечувати збереження таких об'єктів.

Впровадження сучасних систем в технологічних лініях, систем опалення із застосуванням теплових установок (на рівні містобудівної документації – рекомендації щодо використання. Вибір конструктивних та технологічних рішень систем опалення вирішується на стадії робочого проєктування з урахуванням норм охорони навколишнього середовища).

Дотримання екологічних вимог, установлених законодавством України, при проєктуванні, розміщенні та будівництві об'єктів досягається шляхом регламентації видів функціонального використання земель та формування містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки.

Лабораторний контроль за станом атмосферного повітря під час експлуатації об'єктів.

Щодо охорони водного басейну.

Рекомендації щодо облаштування майданчиків для сміттєзбірних баків з твердим покриттям та огорожею (на схемі аналізу навколишнього природного середовища вказане рекомендоване місце розташування на розрахунковий період).

Проєктом передбачається будівництво сверловин водопостачання та водонапірної башти. Слід вживати заходи щодо недопущення порушення гідрологічного режиму, встановлення та дотримання режиму 1-го поясу санітарної охорони.

Контроль за дотриманням норм, стандартів і правил під час виконання будівельних робіт. Контроль якості ґрунтових вод.

Відповідно до статті 49 Водного кодексу України при здійсненні водокористування буде отримано дозвіл на спеціальне водокористування в територіальному органі Держводоагенства і водокористування буде здійснюватись з дотриманням встановлених лімітів забору та використання води, лімітів скидання та нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин у поверхневі водні об'єкти встановлених у дозволах на спеціальні водокористування.

Щодо охорони земель і ґрунтів.

- Відповідно до ст.48 Закону України "Про охорону земель" забезпечувати використання земельних ділянок за цільовим призначенням та дотримуватися встановлених обмежень на земельну ділянку.

- Використання територій в межах існуючих підприємств відповідно до проєктних рішень.

- При здійсненні містобудівної діяльності необхідно передбачити заходи щодо зняття та складування у визначених місцях родючого шару ґрунту з наступним використанням його для поліпшення малопродуктивних угідь, рекультивації земель та благоустрою населених пунктів і промислових зон; дотримання екологічних вимог, установлених законодавством України.

- Облаштування інженерних мереж на нормативній відстані від будівель та споруд.

- Дотримання охоронних зон інженерних мереж.

- Улаштування планово-регулярної системи очистки, облаштування майданчиків для сміттєвих баків з твердим покриттям, огорожею, з вивозом ТПВ для подальшого

сортування. В подальшому вторсировина буде передана спецпідприємствам для переробки. ТПВ будуть вивезені на місце видалення.

- Лабораторний контроль за станом ґрунту.
- Влаштування водовідвідних лотків, водопропускних труб з формуванням єдиної дренажної системи для відведення поверхневих вод до очисних споруд.
- Максимальне збереження площі земельних ділянок з ґрунтовим і рослинним покривом забезпечується шляхом нормування площі забудови під час формування містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки.
- Проводити моніторинг та здійснювати заходи для попередження погіршення стану ґрунтів.

Щодо поводження з відходами.

Проектом передбачається організація роздільного збору побутових відходів із наступним використанням і утилізацією. Майданчики для встановлення контейнерів для сміття повинні бути огорожені і мати тверде покриття (асфальтове, бетонне). Вивіз сміття планується здійснювати по заявочній системі після укладання договору з компанією по вивозу відходів.

Щодо здоров'я населення:

Необхідно передбачити:

- забезпечення роздільного збирання та зберігання відходів будівельно-ремонтних робіт на будівельному майданчику, їх перероблення та утилізація;
- охоронні заходи, заходи з техніки безпеки – передбачити систему моніторингу зі спостереженням за технічним станом обладнання, електромонтажні роботи вести в суворій відповідності з діючими нормами та заходами щодо охорони праці і техніки безпеки;
- розміщення будівель і споруд з урахуванням будівельних норм, норм пожежної безпеки, виробничої санітарії та екології; а міській раді – сприяти здійсненню таких заходів.

Міській територіальній громаді в межах повноважень здійснювати контроль за тим, щоб відходи, які утворюються під час провадження планованої діяльності будуть передані відповідно до укладених договорів та вимог екологічної безпеки спеціалізованим організаціям.

Міській територіальній громаді: рекомендується організувати розроблення місцевої схеми формування екомережі, програми у сфері формування, збереження та використання екомережі.

Замовник у межах своєї компетенції організовує здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

У разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення здійснити заходи по усуненню джерел негативного впливу/внести зміни до ДДП/ провести повторно процедуру СЕО .

8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність Інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки).

Альтернативою може бути відновлення на території планування с/г підприємства тваринницького. В такому разі слід очікувати наступний вплив на елементи довкілля:

Стан атмосферного повітря.

Нормативна СЗЗ від тваринницького підприємства встановлюється і залежності від поголів'я, становить 100-500м.

Рівень забруднення атмосферного повітря збільшиться, що обумовлене обсягами викидів забруднюючих речовин від стаціонарних та пересувних джерел – систем вентиляції проєктованих будівель, де перебувають тварини, систем опалення, автотранспорту.

Незапланований негативний вплив можливий лише при аварійних ситуаціях. Під час проведення будівельних робіт можливий вплив від двигунів авто- та будівельної техніки, що працюють на двигунах внутрішнього згорання; показники на такому ж рівні, що і від обраного варіанту.

Також буде здійснюватись біологічний вплив на атмосферне повітря від місць перебування тварин, що матиме більш негативний вплив, ніж в обраному варіанті викидів від зерносушарки та зерноскладів.

Стан підземних водних горизонтів і якість питних вод.

Вплив на дані елементи на такому ж рівні, що і від обраного варіанту. У разі недотримання технології виробництва, можливий негативний вплив на ґрунти та підґрунті води від місць вигулу тварин.

Стан земельних ресурсів.

Потенційний вплив планованої діяльності на геологічне середовище передбачає порушення земної поверхні та зміна ландшафту в процесі будівельних робіт. У разі недотримання технології виробництва, можливий негативний вплив на ґрунти та підґрунті води від місць вигулу тварин.

Стан поводження з відходами.

Потенційними факторами негативного впливу на навколишнє природне середовище є кілька типів відходів виробництва продукції сільського господарства: органічні відходи тваринництва; біовідходи (труп тварин та птиці); залишкова кількість добрив, хімічних та біологічних засобів для захисту рослин, ветеринарних препаратів. Виробничі відходи, які утворюються під час провадження планованої діяльності (забійний цех) будуть передані відповідно до укладених договорів та вимог екологічної безпеки спеціалізованим організаціям.

Стан природно-заповідного фонду.

Об'єктів ПЗФ немає. Впливу на об'єкти ПЗФ не передбачається.

Радіаційний стан

Дозиметричний паспорт на територію планування не розроблявся. Виходу радону не зареєстровано. Система планувальних обмежень за радіаційним станом відсутня. Розміщення об'єктів, передбачених ДПТ, не погіршать радіаційний стан.

Електромагнітний фон

Електромагнітний фон не погіршиться.

Акустичний режим.

Джерелом зовнішнього техногенного акустичного забруднення є виробничі будівлі с/г підприємства, автомобільні дороги. Нормативна СЗЗ від тваринницького підприємства встановлюється і залежності від поголів'я, становить 100-500м.

Здоров'я населення.

Впливу на здоров'я населення не передбачається.

Також передбачається розглянути “нульовий сценарій”, без впровадження проєктних змін. У разі, якщо містобудівна документація не буде затверджена – стан довкілля на території планування не зміниться.

Якщо документ державного планування не буде затверджено, зміни загального стану довкілля матимуть той же характер.

Ймовірні впливи:

- атмосферне повітря - якість атмосферного повітря може погіршуватися від викидів, систем опалення та автотранспорту;
- водні ресурси, ґрунти – без змін;

- стан здоров'я населення – відсутність встановлених режимів використання не дає змоги контролювати види діяльності, і, відповідно, вплив на елементи довкілля такої діяльності;

- біорізноманіття – стан біорізноманіття не змінюється.

Територіальні альтернативи не розглядаються з огляду того, що земельна ділянка сформована та надана в оренду СТОВ "Прогрес".

Спосіб стратегічної екологічної оцінки – інтегрована в процес розробки ДДП.

Метод, який застосовувався під час СЕО – цільовий аналіз. Застосування цільового аналізу при проведенні стратегічної екологічної оцінки дозволяє встановити відповідність проектних рішень загальним цілям охорони довкілля та забезпечення безпечного для здоров'я населення середовища існування, що встановлені на місцевому та регіональному рівнях.

Серед ускладнень, що виникли в процесі проведення СЕО можна зазначити відсутність офіційних статистичних даних окремо по населеному пункту та території проектування через те, що встановлені форми державної статистичної звітності передбачають збір, обробку інформації та офіційну звітність більш високого рівня (по регіону взагалі). Тобто, висновки, отримані в результаті аналізу статистичних даних мають певний відсоток похибки. Також відсутні дані досліджень та замірів щодо стану атмосферного повітря, ґрунтів, води, біорізноманіття флори і фауни по населеному пункту та території проектування (дослідження не проводились).

9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Замовник у межах своєї компетенції організовує моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення (організовує контроль за станом атмосферного повітря, ґрунтів шляхом замовлення лабораторних досліджень Державна установа "Полтавський обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України" або передає ці повноваження власнику земельної ділянки та об'єкту будівництва).

Порядок здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затверджує Кабінет Міністрів України. Відповідно до Постанови КМУ від 16 грудня 2020 р. № 1272, з метою забезпечення систематичності та об'єктивності спостережень за змінами стану довкілля, у тому числі за станом здоров'я населення, замовник визначає:

- зміст заходів, передбачених для здійснення моніторингу, та строки їх виконання;
- кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

- кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

- методи визначення кожного із показників, які дають змогу швидко та без надлишкових витрат їх вимірювати;

- періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями;

- засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, з урахуванням можливості виявлення негативних

наслідків виконання документа державного планування, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку.

Зміст заходів, передбачених для здійснення моніторингу, та строки їх виконання відображені в Таблиці 9.1.

Таблиця 9.1 Зміст заходів, передбачених моніторингом

№	Захід	Виконавець	Строки	Результат
1	2	3	4	5
1	Контроль за використанням земельних ділянок за функціональним призначенням, визначеним містобудівною документацією	Міська рада та її виконавчі органи	Постійно (1 раз на місяць проводити моніторинг)	виявлення наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, а саме вторинних,
2	Охорона ґрунтів (організація досліджень та замірів щодо якісних характеристик ґрунтів) під час будівництва та функціонування об'єктів, передбачених містобудівною документацією	замовник робіт - власник об'єкту; виконавець робіт - ДУ "Полтавський обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України"	протягом виконання будівельних робіт - постійно, після введення в експлуатацію – періодично (1 раз на рік)	кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (на один, три-п'ять, 10-15 років, 50-100 років відповідно), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків; запобігання, зменшення та
3	Контроль за своєчасним вивозом виробничих відходів; будівельного сміття. Контроль за своєчасною та безпечною утилізацією конструкцій та будівель, визначення можливості та організація повторного використання матеріалів.	власники об'єктів містобудування; будівельні організації, що виконують будівельні роботи; Міська рада та її виконавчі органи у межах компетенції	протягом виконання будівельних робіт – постійно (згідно календарного плану виконання будівельних робіт), протягом експлуатації об'єктів – періодично (1 раз на місяць проводити моніторинг). По закінченню строку експлуатації – протягом місяця після виведення з експлуатації об'єкта	компенсації негативних наслідків, зумовлених виконанням документа державного планування; виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.
4	Контроль за відшкодуванням шкоди для навколишнього середовища у разі видалення дерев	власник земельної ділянки; Міська рада її виконавчі органи у межах компетенції	протягом користування земельною ділянкою, протягом всієї експлуатації об'єкту	
5	Організація контролю за якістю атмосферного повітря	замовник – Міська рада та її виконавчі органи /власник підприємства; виконавець робіт – ДУ "Полтавський обласний лабораторний центр	Періодично (1 раз на квартал проводити моніторинг)	

		Міністерства охорони здоров'я України"	
6	Організація контролю за якістю води в мережі водопостачання	замовник – Миська рада та її виконавчі органи / балансотримувач мереж; виконавець робіт – ДУ "Полтавський обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України"	Періодично (1 раз на місяць проводити моніторинг)
7	Інформування Державних органів України, до повноважень яких належить проведення заходів державного напрямку (контролю) в галузі екологічної безпеки	Місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації та громадяни, які володіють об'єктивною інформацією про виникнення або загрозу виникнення небезпеки для навколишнього природного середовища	Постійно (протягом 3 днів після виявлення загрози)

Контролю підлягає санітарно-захисна зона підприємства, озеленення якої повинно відповідати нормативним вимогам ДСП N 173-96 "Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів".

Моніторинг здійснюється з метою виявлення наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, забезпечення здійснення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування, а також у разі виявлення негативних наслідків, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку, вжиття заходів для їх усунення.

Враховувати можливий зворотній вплив клімату на виконання ДДП (як зміна клімату та наслідки такої зміни можуть вплинути на ефективність та спроможність такого виконання) – ДДП є доволі стійким до зміни клімату, рішення та показники містобудівної документації можуть бути досягнутими при загостренні несприятливих наслідків зміни клімату.

Серед адаптації до змін клімату є нормативний рівень озеленення, використання новітніх технологій у виробництві та системах опалення в залежності від показників метеоданих.

Місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації та громадяни, які володіють об'єктивною інформацією про виникнення або загрозу виникнення небезпеки для навколишнього природного середовища, повинні негайно інформувати Державні органи України, до повноважень яких належить проведення заходів державного напрямку (контролю) в галузі екологічної безпеки.

Органи місцевого самоврядування та місцеві громадські об'єднання мають право долучатись до контролюючих органів або відвідувати об'єкт самостійно відповідно до вимог біобезпеки, що встановлені на підприємстві.

З метою забезпечення здійснення моніторингу замовник своїм рішенням може утворювати групи експертів, що відповідальні за здійснення моніторингу (моніторингові групи), визначати їх склад та порядок роботи.

Виконання ряду планувальних і технічних, визначених містобудівною документацією, а також заходів, передбачених цільовими регіональними програмами у сфері охорони навколишнього природного середовища є обов'язковою умовою для досягнення стійкості природного середовища до антропогенних навантажень та забезпечення сприятливих санітарно-гігієнічних умов проживання населення.

Кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями:

Впливи проєктних рішень ДДП на довкілля, у тому числі на здоров'я населення, можуть бути виявлені в результаті моніторингу їх реалізації. Моніторинг даних впливів можливо здійснювати за наступними показниками:

- кількість зон згідно плану зонування території, функціональне призначення яких повністю відповідає містобудівній документації, шт. станом на 01.01. звітного року (станом на 2044р. 100% - 1 зона);

- кількість земельних ділянок згідно плану зонування території, функціональне призначення яких повністю відповідає містобудівній документації, шт. станом на 01.01. звітного року (станом на 2044р. 100% - 1 ділянка);

- факт будівництва свердловини водопостачання, водонапірної башти, кількість будівель (станом 2044 р. – 2 будівлі);

- реконструкція та будівництво вулично-дорожньої мережі, км (станом на 2044 рік – 1,5 км (всіх проїздів));

- стан забруднення підземних вод (на межі СЗЗ та житлової забудови), перевищення ГДК від нормативного, кількість випадків (станом на 2044р. – 0 випадків перевищення норм);

- стан забруднення ґрунтів та їх динаміка (на межі СЗЗ та житлової забудови), перевищення ГДК від нормативного, кількість випадків (станом на 2044р. – 0 випадків перевищення норм);

- кількість об'єктів, на яких використані сучасні високоефективні екоенергозберігаючі технології та матеріали, зокрема огорожуючі конструкції з мінімальним коефіцієнтом теплопровідності, сучасні альтернативні джерела енергії, інженерне обладнання з високим коефіцієнтом корисної дії, шт. (станом на 2044р. – 3 будівлі);

*Площі лісових насаджень та водно-болотних угідь відсутні в проєктних межах, тому не розглядаються; обсяги скидання очищених і недостатньо очищених вод у водні об'єкти – не розглядаються, скидання не передбачено.

*Показники надані на 2044р. – розрахунковий період реалізації містобудівної документації, моніторинг даних впливу здійснювати постійно протягом розрахункового періоду.

Кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями:

- площа озелених ділянок в межах СЗЗ (станом на 2044 рік – 13,1 га);

- кількість проб стану атмосферного повітря середньодобових та максимальних разових концентрації забруднюючих речовин у повітрі з перевищенням відповідних граничнодопустимих концентрацій (ГДК), % від загальної кількості проб/день, проб/місяць, проб/рік (станом на 2044 рік – 0 проб/рік);

- кількість проб якості води з джерел водопостачання, з перевищенням відповідних граничнодопустимих концентрацій (ГДК), % від загальної кількості проб/день, проб/місяць, проб/рік (станом на 2044 рік – 0 проб/рік);

- кількість будівель, обладнаних сучасними локальними очисними спорудами (станом на 2044 рік – 1 шт);

- стан облаштування системи відведення поверхневих вод та очищення поверхневих стічних вод, км/рік (станом на 2043р. – 0,145 км);

- кількість проведених планових та позапланових перевірок із залученням зацікавлених сторін органами державного нагляду на підприємствах, шт. (станом на

2044р. – 20 шт.);

- кількість проведених перевірок за дотриманням технологічних та санітарних норм під час будівництва та експлуатації централізованих мереж, своєчасним ремонтом та ефективністю їх роботи, шт. (станом на 2044р. – 20 шт.);

Методи визначення кожного із показників, які дають змогу швидко та без надлишкових витрат їх вимірювати:

Для всіх показників спільні:

- збір статистичних даних;
- лабораторні дослідження;
- натурні обстеження.

Ефективність роботи систем водопостачання та каналізування визначається за результатами лабораторних досліджень якості питної води за хімічними та бактеріологічними показниками.

Засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, з урахуванням можливості виявлення негативних наслідків виконання документа державного планування, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку:

Порівняння даних моніторингу між собою надасть реальну картину досягнутого рівня показників, що дозволить визначити недоліки і порушення, що негативно впливають на довкілля, і обґрунтувати необхідні заходи з усунення таких недоліків.

У разі виявлення систематичних відхилень від гігієнічних нормативів складових довкілля необхідно здійснювати аналіз захворюваності населення з метою виявлення негативного впливу факторів навколишнього середовища на здоров'я населення, використовуючи у тому числі статистичні дані. Проблему відсутності статистичних даних пропонується вирішити на державному рівні – необхідно внести зміни до форм статистичної звітності у сфері охорони здоров'я та охорони навколишнього природного середовища для отримання статистичних даних по кожному населеному пункту.

Здійснення моніторингу впливів виконання ДДП на довкілля, у тому числі на здоров'я населення, за вищезазначеними показниками з веденням щорічної звітності надасть можливість своєчасно виявляти недоліки і порушення, що негативно впливають на безпеку і комфортність проживання населення, і обґрунтувати необхідні заходи з усунення таких недоліків, а також проводити інформування громади про стан реалізації містобудівної документації, поточні ускладнення та прогнозні терміни їх усунення.

Моніторинг навколишнього природного середовища на території Полтавської області здійснюють: Державна екологічна інспекція у Полтавській області (Мінприроди України); Полтавський обласний центр з гідрометеорології (ДСНС України); ДУ "Полтавський обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України"; Полтавська філія ДУ "Держгрунтохорона" (Мінагрополітики України); Головне управління Держгеокадастру (Держгеокадастр України); а також підприємства, установи та організації, що належать до сфери їх управління.

Підприємства, установи і організації незалежно від їх підпорядкування і форм власності, діяльність яких призводить чи може призвести до погіршення стану довкілля, зобов'язані, у відповідності до чинного законодавства, здійснювати екологічний контроль за виробничими процесами та станом промислових зон, збирати, зберігати та безоплатно надавати дані і/або узагальнену інформацію для її комплексного вивчення.

Замовник документації повинен забезпечити: запобігання, зменшення та компенсації негативних наслідків, зумовлених виконанням документа державного планування; виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Результати моніторингу замовник оприлюднює на власному офіційному веб-сайті один раз на рік протягом строку дії документа державного планування та через рік після закінчення такого строку.

У разі коли під час здійснення моніторингу виявлено не передбачені звітом про стратегічну екологічну оцінку негативні наслідки виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, замовник вживає заходів для їх усунення, а також подає органу державної влади або органу місцевого самоврядування, який затвердив документ державного планування, пропозиції щодо внесення змін до такого документа з метою усунення негативних наслідків. У такому разі зміни, що вносяться до документа державного планування, підлягають стратегічній екологічній оцінці згідно Закону України "Про Стратегічну екологічну оцінку".

10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності).

Ймовірні транскордонні наслідки для довкілля при реалізації документу державного планування відсутні, оскільки територія планування знаходиться на відстані більше 25 км від державних кордонів України.

11. Резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію.

При складанні звіту було враховано пропозиції та зауваження Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської облдержадміністрації, надані відповідно до вимог частин 2 та 6 статті 10 Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку".

Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування:

Склад проекту:

Том 1:

Пояснювальна записка;

Графічні матеріали:

Схема розташування території детального плану території в системі планувальної структури;

Схема сучасного використання території та схема існуючих обмежень у використанні земель М 1:1000;

Проектний план та схема проектних обмежень у використанні земель М 1:1000;

План функціонального зонування території М 1:1000;

Схема транспортної мобільності та інфраструктури М 1:1000;

Схема інженерного забезпечення території М 1:1000;

Схема інженерної підготовки, благоустрою території та вертикального планування М 1:1000;

План сучасного використання земель за формою власності із зазначенням категорій та виду цільового призначення, з урахуванням наявних обмежень та обтяжень М 1:1000;

План земельних ділянок, сформованих за результатами розроблення детального плану, відомості про які підлягають внесенню до Державного земельного кадастру М 1:1000;

План обмежень у використанні земель, відомості про які підлягають внесенню до Державного земельного кадастру на підставі розробленої містобудівної документації М 1:1000;

Креслення поперечних профілів М 1:200;

Том 2:

Звіт про Стратегічну екологічну оцінку.

Том 3:

Схема „Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони) на особливий період“.

Том 4:

Схема „Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони) на мирний час“.

Детальний план території визначає:

- принципи планувально-просторової організації забудови;
- функціональне призначення, режим та параметри забудови однієї чи декількох земельних ділянок, розподіл територій згідно з будівельними нормами, державними стандартами та правилами;
- містобудівні умови та обмеження;
- черговість та обсяги інженерної підготовки території;
- систему інженерних мереж;
- порядок організації транспортного та пішохідного руху;
- порядок комплексного благоустрою та озеленення.

При розробці генплану врахована наступна містобудівна документація:

–“Схема планування території Полтавської області”, виконана Українським державним науково-дослідним інститутом проектування міст “Діпромисто” ім.Ю.М.Білоконя (2012 р.). Цілі документи державного планування – відповідають цілям іншої містобудівної документації.

Види діяльності або об’єкти, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля згідно частини 2 статті 3 Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”: до другої категорії видів планованої діяльності та об’єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля належить будівництво свердловин водопостачання (буріння з метою водопостачання).

Спосіб стратегічної екологічної оцінки – інтегрована в процес розробки ДДП.

Метод, який застосовувався під час СЕО – цільовий аналіз.

Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров’я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом.

Основні екологічні проблеми:

- майже вся територія планування перебуває в межах СЗЗ кладовища;
- відсутність даних досліджень щодо стану атмосферного повітря, ґрунту, підґрунтових вод;
- недостатній рівень організації поводження з ТПВ;
- забруднення атмосферного повітря від автотранспорту та техніки;
- відсутність повноцінної системи відведення поверхневих дощових вод;
- відсутність місцевої схеми формування екомережі, програми у сфері формування, збереження та використання екомережі;
- наявність занедбаних територій.

Зобов’язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов’язані із запобіганням негативному впливу на здоров’я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов’язань під час підготовки документа державного планування.

Зобов’язанням у сфері охорони довкілля для виконавчого комітету є:

- дотримання видів використання території та об’єктів, передбачених містобудівною документацією; всім установам та організаціям здійснювати діяльність згідно функціонального використання земельних ділянок, передбачених містобудівною документацією; експлуатація підприємства повинна здійснюватися відповідно до вимог діючих в Україні нормативних актів з охорони праці, техніки безпеки, промислової гігієни і вибухової та пожежної безпеки;

- здійснювати контроль за дотриманням санітарно-захисних зон;
- здійснювати контроль за дотриманням охоронних зон;
- здійснення контролю за станом довкілля за окремими складовими;

-проконтролювати поводження з відходами по території планування (відходи, які утворюються під час провадження планованої діяльності будуть передані відповідно до укладених договорів та вимог екологічної безпеки спеціалізованим організаціям), розробити та затвердити програму у сфері формування, збереження та використання

екомережі, місцеву схему формування екомережі; проконтролювати дотримання санітарно-захисних зон від об'єктів, які є джерелами виділення шкідливих речовин, запахів, підвищених рівнів шуму, вібрації, ультразвукових і електронних полів, іонізуючих випромінювань;

-на всіх етапах реалізації містобудівної документації проектні рішення повинні здійснюватись у відповідності з нормами і правилами охорони навколишнього середовища і вимог екологічної безпеки, в тому числі вимоги Закону України "Про охорону земель"; Закону України "Про охорону навколишнього природного середовища"; Закону України "Про охорону атмосферного повітря", Закону України "Про природно-заповідний фонд України", "Про екологічну мережу України", "Про рослинний світ", "Про тваринний світ" тощо.

Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових.

Проектом вирішується питання впорядкування функціонального зонування території, створення належного естетичного і природного середовища, благоустрій території.

Короткострокові наслідки (1 рік) – порушення рослинного покриву внаслідок будівельних робіт під час будівництва проектних об'єктів; порушення акустичного режиму під час будівельно-монтажних робіт (вплив на біорізноманіття).

Середньострокові наслідки (3-5 років) – планування території; будівництво проєктованих об'єктів; забезпечення нормативної площі озеленених територій.

Довгострокові наслідки (50-100 років) – до довгострокових наслідків належать напрями видалення та утилізації будівельних відходів, ТПВ, виробничих відходів, стічних вод, питання утилізації будівель та споруд по закінченню строку експлуатації.

Результати представлені у вигляді матриці, що містить оцінку на основі рейтингу потенційних наслідків, у Таблиці 6.1. На основі оцінки окремих заходів проєкту проведено аналіз потенційних кумулятивних та синергічних впливів та ризиків, визначені можливі альтернативні рішення проєкту документу державного планування. Огляд потенційних негативних впливів та заходів з пом'якшення впливу представлений у Таблиці 6.1.

Серед ключових наслідків проєкту документу державного планування (містобудівної документації) доцільно виділити:

- атмосферне повітря: очікується шкідливий вплив від діяльності підприємства.
- водний басейн (підземні води), ґрунти: будівництво інженерних мереж може вплинути на стан підземних вод. Влаштування системи збору поверхневих стічних вод матиме позитивний вплив.

- біорізноманіття: рослинний та тваринний світ - джерела підвищеного шуму внаслідок будівельних робіт можуть спричинити незначний вплив (фактори тривоги) на середовища перебування, умови розмноження і шляхи міграції тварин. Внаслідок здійснення планованої діяльності можливий незначний допустимий вплив на просторове, видове, популяційне та ценотичне різноманіття об'єктів рослинного світу.

- здоров'я населення: у разі дотримання санітарно-захисної зони негативного впливу на здоров'я населення не передбачається.

Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування.

З метою охорони й оздоровлення навколишнього середовища у проєкті рекомендовано виконати ряд планувальних і технічних заходів. Намічений комплекс заходів повинен реалізовуватись через дію законів України щодо екологічного стану та санітарно-епідеміологічного контролю території, місцевого самоврядування та виконання заходів, передбачених державними, обласними та районними цільовими програмами щодо охорони та відтворення довкілля.

Основним заходом є функціональне зонування території, яким визначається функціональне призначення території.

Щодо охорони клімату.

Глобальна зміна клімату та її місцеві прояви (підвищення середньорічної температури та тривалість спекотних посушливих періодів, частота та інтенсивність екстремальних явищ, зокрема, повеней, злив та ураганів, підвищення рівня Чорного та Азовського морів тощо) сьогодні є серед визначальних чинників, що безпосередньо впливають на екологічний стан територій, зміну характеру довкілля, здоров'я громадян, продовольчу безпеку, інфраструктуру, регіональний та місцевий розвиток.

Тож прояви зміни клімату, насамперед негативні, та їхні наслідки не можуть ігноруватися в процесі стратегічного планування розвитку регіонів та територіальних громад і потребують систематичного моніторингу і розробки системи заходів з пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї природних екосистем, господарства, зокрема сільського, енергетичного сектору, а також захисту громадського здоров'я та інфраструктури.

У зв'язку з глобальними змінами клімату погіршення стану озонового шару, збільшення парникових газів відбувається постійне збільшення середньої температури повітря.

Заходи пом'якшення негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП: зменшення енерго-, ресурсокористування (проєктом надаються рекомендації щодо використання сучасних технологій в системах опалення; також рекомендується використовувати опалювальні прилади меншої потужності ніж ті, потреба в яких існувала 15-20 років тому; використання альтернативних джерел енергії, застосування альтернативних видів пального для автотранспорту); оптимізація транспортних мережевих і розподільчих витрат та розміщення ресурсів; пріоритетність напрямків, пов'язаних з використанням регіональних видів твердого палива, енергозбереженням та енергоефективністю.

Напрямок адаптації негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП: сприяння сумарного адаптаційного потенціалу до зміни клімату внаслідок проведення ДДП: енергонезалежність, енергоефективність, водозбереження, матеріалозбереження, перехід на ефективні в умовах зміни клімату технології; зменшення витрат та транспортних потреб; підготовка до надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру (у складі містобудівної документації розробляється розділ ІТЗ ЦЗ ЦО), перевага місцевих ресурсів.

Щодо атмосферного повітря.

Контроль за дотриманням режиму санітарно-захисних зон виробничих підприємств.

Впровадження сучасних систем в технологічних лініях, систем опалення із застосуванням теплових установок (на рівні містобудівної документації – рекомендації щодо використання. Вибір конструктивних та технологічних рішень систем опалення вирішується на стадії робочого проектування з урахуванням норм охорони навколишнього середовища).

Лабораторний контроль за станом атмосферного повітря під час експлуатації об'єктів.

Щодо охорони водного басейну.

Облаштування майданчиків для сміттєзбирних баків з твердим покриттям та огорожею.

Контроль за дотриманням норм, стандартів і правил під час виконання будівельних робіт. Контроль якості ґрунтових вод.

Проєктом передбачається будівництво свердловини водопостачання з водонапірною баштою; встановлено 1-й пояс санітарної охорони, передбачено каналізування на локальні очисні споруди.

Щодо охорони земель і ґрунтів.

- Відповідно до Закону України "Про охорону земель" забезпечувати використання земельних ділянок за цільовим призначенням та дотримуватися встановлених обмежень на земельну ділянку.

- Використання території відповідно до проєктних рішень.
- При здійсненні містобудівної діяльності необхідно передбачити заходи щодо зняття та складування у визначених місцях родючого шару ґрунту з наступним використанням його для поліпшення малопродуктивних угідь; дотримання екологічних вимог, установлених законодавством України.
- Облаштування інженерних мереж на нормативній відстані від будівель та споруд.
- Улаштування планово-регулярної системи очистки, облаштування майданчиків для сміттєвих баків з твердим покриттям, огорожею, з вивозом ТПВ для подальшого сортування. В подальшому вторсировина буде передана на пункти прийому або спецпідприємствам для переробки. ТПВ будуть вивезені на місце видалення.
- Лабораторний контроль за станом ґрунту.
- Дотримання охоронних зон інженерних мереж.
- Влаштування водовідвідних лотків, водопропускних труб з формуванням єдиної дренажної системи для відведення поверхневих вод до очисних споруд.
- Проводити моніторинг та здійснювати заходи для попередження погіршення стану ґрунтів.

Щодо поводження з відходами.

Проєктом передбачається організація роздільного збору побутових відходів із наступним використанням і утилізацією. Майданчики для встановлення контейнерів для сміття повинні бути огорожені і мати тверде покриття (асфальтове, бетонне). Вивіз сміття планується здійснювати по заявочній системі після укладання договору з компанією по вивозу відходів.

Щодо здоров'я населення:

Необхідно передбачити:

- забезпечення роздільного збирання та зберігання відходів будівельно-ремонтних робіт на будівельному майданчику, їх перероблення та утилізація;
- охоронні заходи, заходи з техніки безпеки – передбачити систему моніторингу зі спостереженням за технічним станом обладнання, електромонтажні роботи вести в суворій відповідності з діючими нормами та заходами щодо охорони праці і техніки безпеки;
- розміщення будівель і споруд з урахуванням будівельних норм, норм пожежної безпеки, виробничої санітарії та екології; а міській раді – сприяти здійсненню таких заходів.

Міській територіальній громаді в межах повноважень здійснювати контроль за тим, щоб відходи, які утворюються під час провадження планованої діяльності будуть передані відповідно до укладених договорів та вимог екологічної безпеки спеціалізованим організаціям.

Міській територіальній громаді: рекомендується організувати розроблення місцевої схеми формування екомережі, програми у сфері формування, збереження та використання екомережі. Організувати розробку програми у сфері формування, збереження та використання екомережі, місцевої схеми формування екомережі.

Замовник у межах своєї компетенції організовує здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

У разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення здійснити заходи по усуненню джерел негативного впливу/внести зміни до ДДП/ провести повторно процедуру СЕО .

Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки).

Альтернативою може бути відновлення на території планування с/г підприємства тваринницького. В такому разі слід очікувати наступний вплив на елементи довкілля:

Стан атмосферного повітря.

Нормативна СЗЗ від тваринницького підприємства встановлюється і залежності від поголів'я, становить 100-500м.

Рівень забруднення атмосферного повітря збільшиться, що обумовлене обсягами викидів забруднюючих речовин від стаціонарних та пересувних джерел – систем вентиляції проєктованих будівель, де перебувають тварини, систем опалення, автотранспорту.

Незапланований негативний вплив можливий лише при аварійних ситуаціях. Під час проведення будівельних робіт можливий вплив від двигунів авто- та будівельної техніки, що працюють на двигунах внутрішнього згорання; показники на такому ж рівні, що і від обраного варіанту.

Також буде здійснюватись біологічний вплив на атмосферне повітря від місць перебування тварин, що матиме більш негативний вплив, ніж в обраному варіанті викидів від зерносушарки та зерноскладів.

Стан підземних водних горизонтів і якість питних вод.

Вплив на дані елементи на такому ж рівні, що і від обраного варіанту. У разі недотримання технології виробництва, можливий негативний вплив на ґрунти та підґрунтові води від місць вигулу тварин.

Стан земельних ресурсів.

Потенційний вплив планованої діяльності на геологічне середовище передбачає порушення земної поверхні та зміна ландшафту в процесі будівельних робіт. У разі недотримання технології виробництва, можливий негативний вплив на ґрунти та підґрунтові води від місць вигулу тварин.

Стан поводження з відходами.

Потенційними факторами негативного впливу на навколишнє природне середовище є кілька типів відходів виробництва продукції сільського господарства: органічні відходи тваринництва; біовідходи (трупи тварин та птиці); залишкова кількість добрив, хімічних та біологічних засобів для захисту рослин, ветеринарних препаратів. Виробничі відходи, які утворюються під час провадження планованої діяльності (забійний цех) будуть передані відповідно до укладених договорів та вимог екологічної безпеки спеціалізованим організаціям.

Стан природно-заповідного фонду.

Об'єктів ПЗФ немає. Впливу на об'єкти ПЗФ не передбачається.

Радіаційний стан

Дозиметричний паспорт на територію планування не розроблявся. Виходу радону не зареєстровано. Система планувальних обмежень за радіаційним станом відсутня. Розміщення об'єктів, передбачених ДПТ, не погіршать радіаційний стан.

Електромагнітний фон

Електромагнітний фон не погіршиться.

Акустичний режим.

Джерелом зовнішнього техногенного акустичного забруднення є виробничі будівлі с/г підприємства, автомобільні дороги. Нормативна СЗЗ від тваринницького підприємства встановлюється і залежності від поголів'я, становить 100-500м.

Здоров'я населення.

Впливу на здоров'я населення не передбачається.

Також передбачається розглянути “нульовий сценарій”, без впровадження проектних змін. У разі, якщо містобудівна документація не буде затверджена – стан довкілля на території планування не зміниться.

Якщо документ державного планування не буде затверджено, зміни загального стану довкілля матимуть той же характер.

Ймовірні впливи:

- атмосферне повітря - якість атмосферного повітря може погіршуватися від викидів, систем опалення та автотранспорту;
- водні ресурси, ґрунти – без змін;
- стан здоров'я населення – відсутність встановлених режимів використання не дає змоги контролювати види діяльності, і, відповідно, вплив на елементи довкілля такої діяльності;
- біорізноманіття – стан біорізноманіття не змінюється.

Територіальні альтернативи не розглядаються з огляду того, що земельна ділянка сформована та надана в оренду СТОВ “Прогрес”.

Також передбачається розглянути “нульовий сценарій”, без впровадження проектних змін. У разі, якщо містобудівна документація не буде затверджена – стан довкілля на території планування не зміниться.

Якщо документ державного планування не буде затверджено, зміни загального стану довкілля матимуть той же характер.

Ймовірні впливи:

- атмосферне повітря - якість атмосферного повітря може погіршуватися від викидів, систем опалення та автотранспорту;
- водні ресурси, ґрунти - не реалізація проектних рішень щодо каналізування централізованими мережами каналізації проектних об'єктів може супроводжуватись ризиками забруднення ґрунтів та ґрунтових вод.
- стан здоров'я населення – відсутність встановлених режимів використання не дає змоги контролювати види діяльності, і, відповідно, вплив на елементи довкілля такої діяльності;
- біорізноманіття – стан біорізноманіття не змінюється.

Спосіб стратегічної екологічної оцінки – інтегрована в процес розробки ДДП.

Метод, який застосовувався під час СЕО –цільовий аналіз. Застосування цільового аналізу при проведенні стратегічної екологічної оцінки дозволяє встановити відповідність проектних рішень загальним цілям охорони довкілля та забезпечення безпечного для здоров'я населення середовища існування, що встановлені на місцевому та регіональному рівнях.

Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Моніторинг здійснюється з метою виявлення наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, забезпечення здійснення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування, а також у разі виявлення негативних наслідків, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку, вжиття заходів для їх усунення.

Місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації та громадяни, які володіють об'єктивною інформацією про виникнення або загрозу виникнення небезпеки для навколишнього природного середовища, повинні негайно інформувати Державні органи України, до повноважень яких належить проведення заходів державного напрямку (контролю) в галузі екологічної безпеки.

З метою забезпечення систематичності та об'єктивності спостережень за змінами стану довкілля, у тому числі за станом здоров'я населення, замовник визначає:

- зміст заходів, передбачених для здійснення моніторингу, та строки їх виконання;
- кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;
- кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;
- методи визначення кожного із показників, які дають змогу швидко та без надлишкових витрат їх вимірювати;
- періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями;
- засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, з урахуванням можливості виявлення негативних наслідків виконання документа державного планування, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку.

Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності).

Ймовірні транскордонні наслідки для довкілля при реалізації документу державного планування відсутні.

Використана література:

1. Закон України "Про стратегічну екологічну оцінку".
2. Закон України "Про охорону навколишнього середовища".
3. Закон України "Про відходи".
4. Закон України "Про охорону атмосферного повітря".
5. Закон України "Про екологічну мережу України".
6. Закон України "Про оцінку впливу на довкілля".
7. Закон України "Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення".
8. Закон України "Про Природно-заповідний фонд України".
9. Закон України "Про рослинний світ".
10. Закон України "Про тваринний світ".
11. Земельний кодекс України.
12. Водний кодекс України.
13. Закон України "Про Генеральну схему планування території України".
14. Закон України "Про основи містобудування".
15. Закон України "Про регулювання містобудівної діяльності".
16. Методичні рекомендації із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування (затв. Наказом Міністерства екології та природних ресурсів № 296 від 10.08.2018р.).
17. Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні" (ст.26, 31).
18. ДБН Б.2.2-12:2019 "Планування та забудова територій".
19. ДБН В.2.3-5: 2018 "Вулиці та дороги населених пунктів".
20. ДБН В.2.3-4:2015 "Автомобільні дороги. Споруди транспорту".
21. ДСП №173-96 "Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів".
22. ДБН В.2.5-74:2013 "Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування".
23. ДБН В.2.5-75:2013 "Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування".

24. ДСТУ-Н Б В.2.5-61:2012 “Настанова з улаштування систем поверхневого водовідведення”.
25. ДБН В.2.5-75 2013 “Каналізація. Зовнішні мережі та споруди”.
26. Екологічний паспорт Полтавської області станом на 01.01.2022р;
27. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища Полтавської області у 2022 році Департаменту захисту довкілля та енергетики Полтавської облдержадміністрації.
28. Кодекс України про надра.